

Otto M. Møller

Af elskovs nåde

Otto M. Møller

Af elskovs nåde

eBibliotek 1800

2025

Til min hustru.

Af større ve kan verden ikke trænges,
end at skilles, når man såre længes.
– – – – –
En større fryd kan verden ikke bære,
End at samles med sin hjertenskære.

H. Hertz.

I

Vi går ud ad den lange allé. Hendes arm hviler let i min – så let, at jeg næppe mærker dens tryk – og hun fæster blikket stift på jorden foran sig, skønt hun føler, jeg ser på hende.

Der falder en mild efterårsregn; det drypper fra alle grene, og foden glider undertiden i det fugtige, visne løv, der dækker vejen. Kun med lange mellemrum møder vi nu og da et par mennesker, og i de lave husrækker er alt lukket og slukket.

Men i mit indre er der lys og fest. Det under, på hvis mulighed jeg næppe mere dristede mig til at tro, er sket: jeg elsker atter, jeg er ung på ny! Og det er hende, hende, hvem jeg skylder min anden ungdom!

Om jeg blot turde! Jeg tog hende i mine arme og kyssede hendes øjne, hendes kinder, hendes mund. Men jeg vover ikke. Jeg er virkelig ung, jeg er frygtsom som man er det med atten år. Det er som om tiden drejede tilbage i gamle, længst udtrådte spor, og jeg føler atter som dengang, jeg elskede hende, hvem jeg for længst har glemt, ja hvis navn jeg end næppe erindrer mere.

Lad det regne, lad det storme! Lad vinteren komme så barsk, den vil! I mit indre spirer et forår, hvor alt er jubel og sang.

Jeg løfter hovedet; mit hjerte banker i lykkelig forventning. Det er som gik jeg ind under nys udsprungne bøges løvgange, og min fod vadede i det unge, bløde græs. Jeg ser op mod en strålende, solfyldt himmel, hvor hvide forårsskyer langsomt glider mod nord og lærkerne synger. Jeg holder hendes hånd i min, og vi vandrer fremad – ingen af os ved hvorhen – blot

fremad gennem skoven, som aldrig får ende. Vi vover ikke at se på hinanden, men vore hænder skælver, når de rører hinanden, og vi ved knapt, om vi tør ånde. Da vender hun langsomt ansigtet op mod mig; der spiller et smil om hendes mund; jeg ser hendes øjne stråle som ingen før har set det, og uden at vi selv ved det, mødes vore læber …

Og i samme nu lukker skoven sig over os.

Vi går stadig ud ad den lange allé, i regnen og mørket. Jeg trykker hendes arm let, men hun lader som om hun ikke mærker det; jeg bøjer mig tæt ind til hende for at fange hendes blik, men hun stirrer tavs hen for sig. Og dog, min forårsdrøm kan jeg ikke slippe; den fylder endnu mit sind og alle mine sanser, og når jeg om lidt har sagt hende godnat og går ene den lange vej tilbage, vil det være som gik hun endnu ved min side og jeg holdt hendes hånd i min.

Thi du, Beatrice, er mit ny forår; du er lykken, atter stået op af døde!

II

Jeg føler igen denne ungdommens hede elskovslængsel, der stemmer for brystet og gør åndedrættet trangt. Hun er med i mine natlige drømme, og dagen har ingen time, hvor jeg ikke tænker på hende. Jeg sætter ikke min fod på gaden uden et stakkels usandsynligt håb om at møde hende, og jeg kan gribe mig i at udtale hendes navn højt, så folk forbavset ser på mig.

Jeg tæller dage og timer til jeg skal se hende igen og er henrykt for hvert døgn, jeg møjsommelig får slidt til ende. Og kan jeg endelig sige: i overmorgen – å, så lysner det af sol: hun kommer! I overmorgen vil forvandle sig til et "i morgen" og "i morgen" til "i dag".

Du mine drømmes drøm, du aner ikke, du begriber ikke, hvor jeg længes efter dig!

III

Fra tvivl til håb, fra håb til bitter forsagthed! Det ene øjeblik jublende lykkelig, det næste alt gråt i gråt. Jeg burde ikke ønske det, burde kun tænke på hendes lykke, og dog: hvis nogen kunne love mig opfyldelsen af ét eneste ønske: jeg tror, jeg bad om hendes kærlighed, selv om det ti gange var både hendes og min fordærvelse. Den elskov, jeg føler, moraliserer ikke, beregner ikke, er sig selv nok: den er stærkere end min forstand og bærer ud over alle grænser, alle forhold.

IV

Jeg belurer hvert skiftende udtryk i hendes ansigt, søger at læse i hendes blik, at tyde hendes smil; men hun føler det og trækker sig forsigtig tilbage i sig selv. Hvor de kvinder dog altid forstår at skjule sig!

Er hun anderledes mod mig end mod andre? Undertiden synes jeg det, undertiden ikke. Som regel er hun naturlig og ligetil, men der kan være øjeblikke, hvor det forekommer mig, at hun forsætlig undviger mig. I går så hun næsten ikke til den side, hvor jeg sad, selv når hun talte til mig.

Og dog, jeg ved det kun altfor godt: det er jo sånær en umulighed, at hun blot tilnærmelsesvis skulle kunne gengælde mine følelser: hun, pur ung, smuk og feteret – jeg en halvgammel, gift mand. At hun nærer venlige følelser for mig, ja endog holder meget af mig, har jeg længe vidst; det har hun ofte nok lagt for dagen – men hvad betyder det?

"Ritter, treue Schwesterliebe ...!"

Jo vist, vi kender nok den gamle historie!

V

Solguld over alle enge! Jubel i mit sind!

Dit kære lille brev har gjort mig lykkelig for hele dagen. Vær imidlertid kun rolig; jeg skal ikke tage det for mere, end det er ment; jeg forstår nok at skelne mellem alvor og spøg.

Jeg sidder i mit arbejdsværelse, ryger en ugudelig mængde cigarer og kalder mig selv utaknemmelig, umættelig. Og er jeg det ikke? Hvad kan jeg gamle, fortørrede fyr ønske mere end det, der allerede er blevet mig til del? Er ikke alene det, at jeg overhovedet har lært at elske dig, i sig selv en lykke, der langt overgår min fortjeneste? Nej, jeg bør ikke ønske, ikke engang tænke mig muligheden af mere.

Min egen, elskede ven! Mit lyse, dejlige forår! Alle de kærlige tanker, der fylder mit sind, flyver dig i møde og lægger sig som et blomstertæppe for din fod. Og når du er kommet, vil jeg sidde ganske stille på en lille, lav stol ved dine fødder og se op i dit søde ansigt, og du skal stryge mig over håret og sige, at du ikke vredes over min kærlighed, selv om du ikke kan gengælde den.

Men det ord medlidenhed, Beatrice, må du ikke udtale.

VI

Ville du elske mig, hvis jeg ikke var gift?

Nej, Beatrice, du hører ikke til de kvinder, der først tæller efter på fingrene, før de tillader hjertet at banke.

VII

Syng for mig i aften i skumringen de kære, kendte sange. Jeg vil sidde i min vante krog og lytte efter og drømme. Og når du er færdig, skal jeg læse for dig et digt, jeg skrev i går – jeg, som, Gud ved i hvor mange år! ikke har rimet to ord:

Nu bryder oktoberaftnen frem,
det mørknes, og stormen ta'r fat;
jeg sidder ved vindvet med hånd under kind
og stirrer ud på den svajende lind
og venter den kommende nat.
Barsk synger stormen sin melodi
om døden som livets frænde;
det suser derude: forbi, forbi!
den sommer gik hastig til ende!

Når alting hviler i mørkets gem,
jeg drømmer mig ved din side.
Da åbnes hjertets løndør på klem,
og stille sniger de tanker sig frem,
som ingen på jord må vide.
Jeg ser dit billed på nattens grund,
det stråler som tusind sole;
jeg falder på knæ, og med skælvende mund
jeg kysser en søm af din kjole.

Da føler jeg om min nakke din arm,
dine kys er ømme og lange;
din kind er som glød, din ånde er varm,
du knuger mit hoved fast mod din barm
og tager min sjæl tilfange.
Der strømmer som feberdrøm gennem mit sind
en lykke, med undren blandet; jeg nærmer
min mund til din hals og din kind, –
jeg tør knapt og kan dog ej andet.

Så farer jeg op – hvad er det, jeg vil?
Det var jo kun dårens drømme;
din elskov skal høre en anden til,
dine læbers smil, dine øjnes spil,
dine kys, de lange og ømme.
Jeg tænder min lampe, studérer med flid,
mit afsind næppe jeg fatter, –
men næste aften ved mørkets tid
hænder det samme atter.

VIII

Jeg læste i går aftes en tanke i dit blik; men nej, Beatrice, du tager fejl: jeg har ikke den ringeste følelse af, at jeg gør Marie uret. Det, jeg føler for dig, svækker ikke i fjerneste måde den inderlige hengivenhed, den støtte, rolige kærlighed, jeg nærer til hende; om jeg kunne lægge mine følelser blot for Eder, ville I begge finde, at jeg har ret.

Jeg elsker Eder begge, men hver på sin særegne, vidtforskellige måde. Om du kunne forstå mig! Hun er for mig hjemmets lune hygge, men du er den fri naturs poesi. I min kærlighed til hende blander der sig noget lig den ømhed, man føler for sin moder – dig elsker jeg som en digter ville elske sin legemliggjorte muse. Ligesom virkeligheden og fantasien i et sundt menneskeliv føjer sig sammen til et inderlig samlet hele, således med min kærlighed til Eder begge; så langt er det fra, at I skulle stå fjendtlig overfor hinanden i mit hjerte, at den ene følelse snarere inderliggør den anden. Ingen af Eder kan jeg miste, hører du, ingen!

IX

Hvor vi havde det hyggeligt i fredags! Beatrice og Marie sang, og bag efter spillede vi hasard om nødder. Vi lo og morede os som børn.

Om det kunne blive sådan ved – hele livet!

Hvordan fik jeg dog mod?

X

Jeg tog hende i mine arme og kyssede hende. Og hun lod det ske. Men hun var kold og lidenskabsløs som en statue, og hendes læber gengældte ikke mit kys.

Jeg forstår det: hun havde medynk med mig og nænnede ikke at støde mig bort – det var det hele.

Og dog, Beatrice, var det et glimt af Paradiset, du lod mig skimte – en anelse om saligheden, du lod gennembæve mig.

XI

Hvor du gjorde mig fortvivlet i aftes! Du anede det ikke selv; ellers ville du have været mere skånsom.

Måske fortrød du, at du sidst havde ladet medlidenheden med mig stakkels tåbe føre dig for vidt, og ville nu hævde din egen fuldstændige uberørthed.

Selvfølgelig har du ret. Jeg er mere end dum – jeg er en nar; de kolde, ironiske ord, hvormed du anbragte mig på den mig rettelig tilkommende plads, var vel anvendte. Og dog –.

Jeg ytrede næppe en stavelse på hele resten af vejen; kun du talte forbavsende livligt. Jeg var til mode som om min hjerne var blevet forvandlet til en ørken – den ødeste, mest trøstesløse af alle; det var som skulle jeg aldrig kunne blive glad mere.

Nej, Beatrice, det er nok ikke blot lykke at elske.

Havde du en følelse af, at jeg var bedrøvet? Du så så underligt på mig, da du rakte mig din hånd til godnat. Jeg beholdt den længe i min; det kostede mig møje at slippe den, og jeg måtte anstrenge mig for ikke at give efter for en vild trang til at drage dig til mig.

Å, Beatrice, blot i det øjeblik et eneste kærligt ord, og du havde sparet mig for en kvalfuld nat. Men du fik ikke sagt det – måske ville du heller ikke: gadedøren smækkede i efter dig, og jeg stod ene tilbage – så ene og forladt, at jeg gamle nar følte mine øjne dugges og mine læber skælve. Så vidt er det kommet med mig. Det var en drøj vandring tilbage gennem regn og mørke. Jeg, som ellers altid havde følt mig så glad og lykkelig de aftner, jeg havde været dig nær – som altid hver gang gik fra

dig, stolt og med løftet hoved, som var hele Jorden min! – jeg var til mode som havde jeg holdt verdens kosteligste klenodie i mine hænder og set det falde til jord og sønderbrydes.

Denne gang gik jeg ikke i tanken ved din side og holdt ikke din hånd i min.

Men da jeg kom hjem, tog jeg en dosis kloral.

XII

Jeg har ikke set hende siden.

Mit sind er atter roligt, og jeg er i stand til at tænke klarere. Muligvis har hun slet ikke ment hine ord som jeg optog dem; i hvert fald er jeg vis på, at hun ikke har villet såre mig.

Mine tanker er hos hende; jeg længes – og – lyder det vanvittigt? – der er øjeblikke, hvor jeg *håber*. Hvilket? Spørg ikke; jeg tør ikke selv tænke tanken til ende.

Hvor forunderligt, når jeg nu genkalder mig dig i erindringen som en lille pige, hvem jeg har set vokse op! Jeg havde ingen anelse om nogetsomhelst, ingen instinktmæssig følelse af, at du skulle få betydning for mig, – ikke engang da du var blevet voksen.

Men så med ét!

Hvor vil jeg altid mindes den dag! Det var Maries fødselsdag; hun havde dameselskab, og jeg traf huset fuldt af fremmede, da jeg kom hjem. Men jeg så kun dig. Det var som om jeg aldrig havde set dig før, som om en helt ny verden oplodes for mit blik; jeg følte mig revet med som af en strøm, overfor hvilken ingen modstand nyttede. Hvad jeg egentlig følte, kan jeg ikke forklare med ord; jeg har kun en utydelig forestilling om det; det hele lignede så fuldkomment en drøm. Kun ét ved jeg: fra det øjeblik elskede jeg dig!

Begriber du, at det kun er et par måneder siden?

Og ved du, hvilken sindssyg tanke jeg i disse dage af og til forfølges af:

Om du nu havde elsket mig længe før hin dag??

Nej, nej, jeg ved det; det er vanvid, og jeg hånlér ad denne forrykte idé. Men dog borer den sig frem, når jeg mindst venter det – den hvisker, at det kun er af hensyn til Marie, du lader så kold overfor mig; jeg vil ikke vide af den og kan dog ikke blive fri for den – jeg, som dog så fuldt ud er på det rene med, at du ikke engang nu gengælder min kærlighed.

Er det latterligt eller – naturligt? Er alle forelskede forrykte som jeg?

XIII

De spøger alle med min forelskelse, Marie ikke mindst; fordi jeg ikke kan eller vil skjule den, tror ingen, det er alvor. Man er så vant til, at jeg erklærer mig dødelig forliebt snart i den, så i hin, skønt jeg lige så godt kunne fortælle, at nu var det dronningen af Saba, mit hjerte bankede for. Det går med mig som med den uartige dreng, der altid på skrømt råbte om hjælp, som om han var kommet til ulykke, og, når folk så ilede til, lo dem op i øjnene, – da han endelig engang faldt ned fra et træ og brækkede benet, agtede ingen på hans skrig. Der er kun den forskel, at jeg har al grund til at være Himlen taknemmelig for mit rygte som spøgefugl.

Jeg er vis på, Marie ville blive rasende skinsyg, hvis hun kom under vejr med, at det ikke alt sammen var snak – så liden grund hun end i og for sig kunne have dertil, om hun forstod mit forhold til Beatrice. Vi taler ofte om hende; jeg kan ikke lade være at mage det så; alene det, at høre andre nævne hendes navn, er nok til at få det til at løbe varmt gennem alle i mine årer.

Forleden sagde hun:

"Når Beatrice engang bliver forelsket for alvor, kan du tro, det bliver "en gros"!"

Disse ord var for mig på én gang fryd og smerte, – det er jo ikke mig, der kommer til at hæve skatten.

Måske er det netop min fejl, at jeg ikke er tillidsfuld eller – lad os sige selvglad – nok. Hvem ved, hvad der kunne ske, om jeg greb til, overmodig og uden tvivl om udfaldet?

Kvindekendere vil vide, at det ofte er den bedste fremgangsmåde. Men netop fordi jeg elsker, kan der ikke være tale om fremgangsmåde, system. Alt, hvad der hedder forstand og overlæg, er på forhånd udelukket; hvis jeg var i stand til at beregne, ville min kærlighed ikke være som den er. Og så vil hun måske netop engang komme til at tilhøre én, hvis hjerte ikke føler så varmt som mit, men som er bedre bevandret i elskovens matematik.

Nej, jeg vil ikke selvpine mig med slige tanker; endnu er hun fri som fuglen i luften, endnu er hendes hjerte ikke bundet – det er jeg overbevist om. Lad fremtiden bære i sit skød, hvad den vil – endnu har jeg lov at drømme.

Og drømmen, Beatrice, er så lykkelig. Væk mig ikke!

XIV

Jeg forstår dig ikke!

Da vi i aftes et øjeblik var ene, lagde du af dig selv armen om min nakke og bød mig din mund til kys. Du var mindre kold, mindre statueagtig end ellers; dine læber blødere og varmere, end de plejer.

Om ikke dit blik havde sagt det modsatte, måtte jeg have troet, lykkens time var inde.

Det er dette blik, jeg ikke forstår; jeg ser det endnu for mig, føler det hvile på mig, roligt, uberørt, forskende. Således ser ikke en kvinde på den mand, hun elsker; men hun ser heller ikke sådan på den, hun vil afvise. Mest af alt var det et barns stille, faste blik, der, uden selv at sige noget, synes at ville læse vore tanker, idet det åbent og ufravendt stirrer på os uden det mindste blink.

Først da vi atter var sammen med de andre, fik det sin vanlige, strålende glans af ungdom og skælmeri, og jeg bildte mig ind, at dets lysende glimt, kun forstået af mig, tålte om kyssets søde hemmelighed os imellem.

Og jeg var lykkelig, Beatrice, – ung og lykkelig!

Hvor er du fin og skær, min elskede! – som den lyse sommernat, som æbletræets rødmende blomst, som duggen i enge. Ferskentræets frugt er ikke blødere end din næppe synligt dunede kind; dit smil er skønt som aftenrøden og din glade latter frisk som en rislende kilde. Din milde stemme er for mit

øre som vindens susen i løvet. Jeg nyder din nærhed med alle sanser, jeg indånder henrykt duften fra dine klæder, dit hår, din person; mit øje kan ikke se sig mæt på dit legemes fine linjer; den svageste berøring får mig til at skælve, og taler du, lytter jeg beruset til din stemmes klang, ofte uden at opfatte, hvad du egentlig siger.

Jeg er din med hele min sjæl, tænker kun på dig, drømmer kun om dig – alt andet er mig ligegyldigt og uinteressant. Åbner jeg en bog, bliver det snart om dig, jeg læser mellem linjerne; taler jeg med andre, glemmer jeg som oftest samtalens genstand for at kalde dit billede frem for min erindring.

Der er tider, hvor jeg føler mig næsten legemlig syg af længsel. Jeg vågner om natten, hvisker halvhøjt dit navn og presser ansigtet hårdt mod puden uden at kunne finde hvile. Jeg sidder om dagen ved mit arbejde og føler pludselig trang til at kaste alt til side, blot for at hengive mig til tanken om dig og tælle dage og timer til vort næste gensyn. Jeg kan gøre, hvad jeg vil – bestandig er tanken om dig der, bestandig er det som sugede længslen blodet fra mit hjerte. Jeg må med anspændelse af al vilje tvinge mig til ikke at skrive ganske unyttige breve til dig for i det mindste at betro dig, hvad jeg tænker og føler. For hvad værd ville slige hjerteudgydelser have for dig? Du ved jo i forvejen alt, hvad jeg kan sige dig: at jeg elsker dig – lige så godt som jeg ved, at min kærlighed bliver ubesvaret, forsmået.

Som en fattig erstatning tjener mig disse blade, som du måske ikke engang nogensinde kommer til at læse, men hvori jeg dog taler direkte til dig. Undertiden er de mig en trøst, en stakket lindring – ofte hidser de kun den ild, de skulle dæmpe.

XV

Jeg regner min uge fra tirsdag til tirsdag – den dag, på hvilken du kommer. Den er min helligdag, min festdag; da hviler alt arbejde, og luften synes mig at dirre af fjerne, højtidsfulde klokkers lyd.

For hver gang, jeg ser dig, bindes jeg fastere, men båndene er bløde; det er mig en vellyst på skrømt at rykke i dem for at mærke deres styrke. Jeg er fange, men ønsker mig ikke fri.

Hold mig kun fast, du elskede; læg din arm om min hals og dit øre til min mund, at jeg kan hviske til dig de ømmeste ord, jeg ved. Og har jeg tålt, så svar ikke, men tryk dig tavst og tæt ind til mig; da vil jeg drømme om den lykke, der sagtens aldrig skal blive min, men som dog gør mit blod hedt og får hjertet til at banke.

Engang i kommende tider, når mit hår er blevet gråt, og du for længst har fjernet dig fra mig og måske kun en sjælden gang skænker mig en flygtig tanke, vil jeg drømme denne drøm om igen. Hvert mildt ord, du har talt til mig, hvert kærtegn, du har taget af min hånd, hvert kys, du har ladet mig trykke på dine læber, vil da leve op for mig på ny, og jeg vil forestille mig, at du endnu sidder ved min side med din hånd hvilende i min, og at intet nogensinde har skilt os.

XVI

Hvad betød dog det blik, du sendte mig, da vi i formiddags tilfældig mødtes på gaden? Så mildt og ømt, så glad overrasket! Sådan har du endnu aldrig set på mig.

Det har bragt mig fuldstændig ud af kurs; jeg ved næppe, om jeg tør tro, hvad jeg tænker, eller tænke, hvad du har fået mig til at tro. Beatrice, Beatrice, om det var muligt, ville jeg føle mig som den lykkeligste af alle.

Jeg holder det ikke ud; jeg *må* have klarhed, *må* træffe dig, tale med dig – høre det af din egen mund.

Der er altfor længe til tirsdag; forlang ikke, jeg skal vente. Jeg ved jo, du kommer, når jeg beder.

XVII

Du elsker mig ikke, siger du? *Har* aldrig elsket og kommer sandsynligvis aldrig til at elske – mangler helt evnen dertil!

Barn! – du ved ikke, hvad du siger; dine læber har sagt det modsatte, ikke med ord men med kys.

Som Moses, der efter at have skuet Guds herlighed måtte dække sit åsyn med et slør, således må jeg gemme mig bort for de andres blikke, at de ikke skal se lykkens solskin i mit ansigt. For nu ved jeg, du er min!

Beatrice, Beatrice, ord kan ikke udtrykke, hvad jeg føler, mit bryst næppe rumme den jubel, der fylder mig!

Du kom som jeg bad – men med angst i blikket, sorg i alle miner over at måtte bringe mig den bitre skuffelse. Men før du vidste af det, lå dine arme om min hals, og dine læber søgte mine; du knugede dig tæt ind til mig og gav dig hen i de ømmeste kærtegn.

Og det kalder du ikke kærlighed? – Barn, som du er! Ved du ikke, at skoven har lukket sig over os?

Jeg er lykkedrukken, føler mig ung og overmodig! Kunne omfavne den hele verden, le og græde på én gang. *Min, min!* Om jeg havde en fjende, kunne jeg i dette øjeblik bede ham blive min ven.

Min næste følelse er stolthed. Min skikkelse retter sig; jeg er et hoved højere end alt folket, og om min isse hviler elskovens gyldne kongering. Jeg bytter ikke med nogen i hele verden; de

andre synes mig fattige i sammenligning med mig, den udvalgte.

Men alle andre følelser drukner i den grænseløse ømhed, hvormed mit hjerte omfatter dig. Som jeg er fuld af lykke, er jeg fuld af tak, og skønt min gæld ikke kan betales, tynger den ikke.

Du elskede elskede! Kom nu i skumringstimen og sæt dig ved min side. Dit hoved skal hvile mod min skulder og min hånd sagte stryge din dunbløde kind. Mine læber skal kysse din rene pande, mit blik henrykt fortabe sig i dit.

Jeg vil tage din hånd og knuge den hårdt, og du vil svare igen med et djærvt tryk. Vi ser længe på hinanden uden at sige et ord, men pludselig slynger du armene om min nakke og gemmer ansigtet ved mit bryst.

Du hviler fast i min favn; vore legemer er som ét. Min hånd følger varsomt din skikkelses fine linjer. Når du drager ånde, føler jeg det bløde tryk af din barm.

Jeg stirrer ud mod den svindende aftenrøde, der ikke har strålet så gyldent, siden jeg var tyve år; det er dit navn, jeg læser i lueflammet skrift – det er om dig, alt, hvad skønt er i verden, taler.

Min mund nærmer sig dit øre, og jeg hvisker ord til dig, som ingen af os nogentid vil glemme; du svarer ikke, men dine læber skælver.

Pludselig slipper jeg dig af mine arme og ligger på knæ for dig med hovedet i dit skød. Din hånd hviler på min nakke; dit blik, uset af mig, er ømt som en moders. Og jeg græder hemmeligt lyksalighedens frydfulde tårer.

Min er du, min, du elskede, du dyrebare! Dine skjulteste tanker vil du åbenbare mig, uden at jeg udfritter dig; dit legeme

vil du frivilligt give mig, uden at jeg overtaler dig. Min er du, min!

Men også jeg er din. Gør med mig, hvad du vil. Byd mig, hvad dig lyster, og jeg skal adlyde – kun byd mig ikke at slippe dig, for jeg kan ikke mere tænke mig livet uden dig.

Tag mig i dine arme og knug mig til dit hjerte, for dine omfavnelser er salighed; kys mig, for dine kys er beruselse. Giv dig hen i mine kærtegn, for mit væsen er kun ét begær efter dig.

Efter dig, min genopstandne ungdoms unge brud, mit strålende forår, min elskede elskede!

XVIII

Jeg så mig i spejlet i morges og måtte smile ved tanken om, at jeg for ikke et halvt år siden kaldte mig selv halvgammel og fortørret.

Det er ikke længere det vante billede, der møder mit blik; jeg ser nu en forholdsvis ung mand med klare, spillende øjne og et glad smil om læberne. Ikke for intet taler man om, at jeg i den sidste tid har forandret mig så mærkværdigt! Jeg føler mig ung, både åndelig og legemlig. Og herregud, jeg er da egentlig også kun lidt over 37 – det manglede bare, man allerede skulle være udbrændt.

Blot jeg ikke går hen og bliver lapset! Jeg, som før har været så uendelig ligeglad med hensyn til mit ydre menneske, begynder at sno overskægget og tænke på, om min flip også er ren?

Men derpå kender jeg min forelskelses styrke, at andre kvinder er mig ubeskrivelig ligegyldige; jeg gider næppe se på dem, og gør jeg det endelig, er det blot for at sammenligne. Kun når jeg på gaden øjner en dame, der i frastand kan minde om hende, giver det et sæt i mig, men kommer hun nærmere, og jeg opdager min fejltagelse, har jeg kun et overlegent, næsten hånligt blik tilovers.

Alle en forelskets uvaner har jeg lagt mig til: keder mig indtil åbenlys gaben i selskaber, sætter beter i l'hombre, svarer i øst, når man spørger mig i vest, ved ikke, hvad der for tiden forhandles om i Folketinget – og er også lige glad. Men bliver tilfældigt *hendes* navn nævnet af en eller anden, farer blodet mig

op i kinderne, og jeg synes, man ser på mig med inkvisitoriske blikke.

Forleden ærgrede jeg mig over en dame, der ret utvetydigt indbød mig til at gøre kur til sig. Hvad tænkte hun på? Hun må være såre ubegavet. Tidligere har kvinder aldrig set til den side, hvor jeg var – nu forekommer en hel del af dem mig at være forheksede. Er det deres fine sporsans, der lader dem ane noget?

Var det kun mig alene, det drejede sig øm, skulle jeg så inderligt gerne tilfredsstille deres nysgerrighed. Der er tider, hvor jeg ligefrem føler trang til at råbe min hemmelighed ud for alle vinde, men for hendes skyld må jeg være tavs og agte på mig selv. Det går ikke an stadig at spøge med ilden, som jeg hidtil har gjort det. Ikke én tør jeg betro mig til, om jeg end aldrig så gerne ville.

Og dog, min dejlige Beatrice, hvordan skal jeg i længden vogte dig for sladderens hvasse klo? Måske tager jeg fejl, men der er øjeblikke, hvor jeg allerede synes at høre det hviske i krogene. Der skal så uendelig lidt til at vække den slumrende Argus. Vel ved jeg, du er kæk og uforsagt, men der hører en god del mere mod til at trodse uhyret, end man fra først af forestiller sig. Vil din kærlighed være stærk nok til at indgyde dig dette mod?

Jeg traf i sommer i en provinsby en dame, om hvem det med hemmelighedsfulde miner berettedes mig, at hun havde elsket en gift mand. År var gået siden den gang, men endda var sladderen lige vågen og lige giftig. Jeg tror, at det ifølge vor moralske kodeks er endnu formasteligere af en ung pige at

elske en gift mand end det er af en kone at horne sin gemal:– måske blot fordi det er sjældnere.

Hvad skal fremtiden bringe os? Mest lykke eller mest lidelse?

XIX

Mit hjerte råber til dig; det vånder sig i savn, fortæres af længsel. Det synes mig at være måneder, siden jeg så dig, og at der er år, til vi skal mødes igen. Så lange er dagene for den, der elsker.

Kald mig unøjsom, umættelig! Jeg tørster efter dine kys, hungrer efter dine kærtegn, og der bydes mig med ugers mellemrum kun et par stakkede timer, hvor endda et lykketræf må til, for at vi et minut eller to kan være ene. Jeg må stjæle hver lejlighed til at give dig et kys, være snedig blot for at kunne komme til at trykke din hånd – jeg, som føler hed længsel efter at knuge dig i mine arme og hviske de ømmeste ord i dit øre.

Jeg forstår, at vi må være forsigtige, men denne tvang er mig en lidelse. De andres nærværelse piner mig. Ikke engang et blik tør du sende mig, for at det ikke skal blive opsnappet af vagtsomme øjne.

Selv når jeg følger dig hjem, er vi ikke ene. Der er folk på gaden, og vi er ikke sikre på ikke at møde nogen, der kender os. Overalt er der lurere. Jeg tør knapt mere kysse dig til godnat, siden man sidst på et hængende hår havde overrasket os.

Det er toppunktet af unatur, at vi to, der drages mod hinanden, næppe tør så meget som veksle et blik. Hvor skulle vi mødes, hvor skulle vi være sikre? Man slipper lettere uopdaget fra et natligt indbrud end fra et elskovsmøde. Overalt er der spejdere i hælene på én.

Om du en nat ville, jeg skulle følge dig længere end til din dør – jeg turde ikke … for *din* skyld. Selv mørket har øjne.

Men dette mindsker ikke min længsel; den blusser lige hed, lige fortærende, kalder og lokker mig i dine arme. Hvem ved, om ikke den dag kommer, da den får mig til at vove alt og glemme dét, jeg for din skyld burde huske.

XX

Mens mørket falder på, og kakkelovns-ildens varme skær lyser ud i stuen, skal jeg fortælle dig et eventyr. Kom her og sæt dig, som du plejer, i den lille gyngestol, men ikke længere fra mig, end at min hånd kan nå at trykke din eller stryge dig over håret.

For det er om os to, jeg vil fortælle – en drøm, jeg har haft:

Den korte vinterdag er tilende, og mørket falder hurtigt på. En kold, bidende østenvind stryger hen over de frosne snemarker, napper vandringsmanden i øret og sender isnende pust helt ind gennem det tykke overtøj. Sneen knirker under fødderne; det tegner til at skulle blive mange, mange graders frost til natten.

Vi vandrer frem ad en øde landevej, hvor intet levende møder os. Vi har gået hele eftermiddagen og er dødtrætte. Den sidste landsby har vi længst bag os, og så langt vi kan se, er ingen menneskelig bolig at øjne. Hvor langt vi endnu har at gå, ved vi ikke, for vejen er os begge ukendt.

Vi veksler kun enstavelsesord i ny og næ; vore ansigter er blåfrosne, og vi længes efter søvn og hvile. Der er noget over os af den dumpe ligegladhed, der frister den trætte vandrer til at søge ly og hvile i en snedrive.

Det bliver mørkere og mørkere. Stjernerne tindrer. Vi går ikke længere med hinanden under armen, for vor gang er så uens og famlende, at vi kun ville trætte hinanden endnu mere. Får den vej dog aldrig ende?

I det fjerne viser sig en lang, mørk stribe, lige tydelig nok til at vi kan opdage den omtrent samtidig. Det er skoven. Vi ved, den skal være der; man har sagt os det. Men hvor langt, langt borte den er endnu!

Kulden tager til; vi mærker det på blæsten, der bliver end mere isnende og bidende. Vi lader falde et par ord om, hvad klokken vel kan være, men vore fingre er så stive, at vi ikke kan få uret frem, og desuden er det for mørkt til at kunne skelne viserne. Et øjeblik standser du for at ånde dybt, og jeg venter at høre et: nu kan jeg ikke mere! – men du kæmper tappert og sætter på ny i gang.

Vi prøver på at gå med lukkede øjne for ikke at se, hvor håbløst langsomt vi kommer afsted. Men når vi endelig atter ser op og tror os kommet et langt stykke frem, synes os den sorte stribe lige langt borte. Til sidst forsvinder den helt i det stadig voksende mørke.

Thi nu er det nat. Vi øjner kun en hvid, ensartet sneflade i nogen afstand om os og ved næppe mere, om vi endnu er på vejen. Begge har vi en uhyggelig følelse af at vandre på må og få. Skal det blive længe ved sådan?

Vi går ikke mere, vi stolprer afsted; tænker næppe på tid og sted, aner ikke, om vi er kommet langt eller kort fremad. Vore forestillinger er uklare og tågede. Men den blæst, den blæst, hvor den bider i ansigtet og stivner lemmerne!

Pludselig bliver det end mørkere om os; blæsten stilner af. Vi er i læ af noget. Og vore fodtrin giver et svagt ekko.

Det er skoven.

Hvilken lise! Her er det ikke koldt – ikke tale værd! Vi begynder at leve op. Vore lemmer bliver atter bøjelige og vore

tanker klarere. Næsten muntert griber du på ny min arm.

Men vejen gennem skoven synes ikke at ville få ende, og vi trættes atter. En blytung mathed, endnu mere lammende end før, bemægtiger sig os. Vi går til sidst i en fuldkommen døs og tænker kun på, at vore fødder begynder at gøre ondt.

Endelig kommer det, jeg længe har frygtet: du standser, lægger dit ansigt til min kind og siger, at nu må vi hvile. Du kan ikke mere.

Jeg lægger armen om dit liv og fører dig tavst og langsomt videre. Dine øjne er faldet til, og du *går* i søvne.

Pludselig begynder mit hjerte at banke – det forekommer mig, at jeg har set et lysglimt mellem træerne. Skulle det være muligt? En stund er alt mørkt – men så blinker det igen, nær ved, ganske nær ved.

Beatrice! Jeg rusker i dig. Du svarer med nogle uforståelige, søvndrukne ord, men med ét er du vågen. Nu ser du det også: to oplyste vinduer lige for os.

Endelig!

Jeg har fået overtøjet af dig og bragt dig til sæde i den gammeldags sofa. Ilden buldrer lystigt i kakkelovnen, og aftensbordet står dækket midt i stuen, men der er ingen i huset uden vi.

Vi giver os god tid; der er intet at haste efter. Først efter grundigt at have hvilet os ud sætter vi os til bordet. Gudskelov, appetitten har vi ikke mistet. Og du giver den mest fortryllende lille husmoder, man kan tænke sig.

Vi har spist. Døren til det andet værelse står åben, men du undgår med flid at se derind. Jeg skimter det hvide lagen på en

seng.

– Beatrice!

Du lader som intet og giver dig at bestille med at tage ud fra bordet, men jeg griber dig i mine arme og kvæler dig med kys. Først stritter du imod, men din modstand er kort.

– Beatrice, klokken er mange …

Du dækker for mine øjne med din kind.

– Beatrice, elskede Beatrice! Endelig er du helt min. Her skal vi bo, fjernt fra alle, ene med os selv – kun leve for vor elskov. Vil du det?

Da løfter du hovedet og ser på mig med et fuldt, stort blik. Der er en fugtig glans i dine øjne. Og din stemme lyder klart og selvmedvidende, da du svarer:

– Ja!

Endnu et langt kys, og du går frejdigt ind i det andet værelse og tænder lyset på natbordet …

XXI

Jeg mindes ikke, at jeg har længtes sådan efter foråret, siden jeg var barn.

Jeg længes efter at kaste det tunge vintertøj, der er som en klodset mur mellem os, når jeg om aftenen følger dig hjem, og du tager min arm. Jeg længes efter at gå med dig en lun forårsaften under alléens nys udsprungne træer og føle dit unge legemes varme bag en tynd kjole. Og end mere længes jeg efter at give og tage kys, som forårets friske vind gennemdufter med sin milde ånde.

Da vil vi opsøge ensomme, mennesketomme veje, hvor ingen dumme gasblus lyser; jeg vil lægge armen om dit liv, og vi vil tæt omslyngede vandre langsomt fremad, fod for fod. Vore blikke vil stråle hinanden i møde og mine læber fæste utalte kys på din mund, dine kinder, din hals. Måske vi finder en halvskjult bænk, hvor vi en stund tager sæde. Du tager da din hat af og læner hovedet mod min skulder, mens min hånd kærtegnende stryger dig over håret, og min mund kysser dig søde ord i øret.

Vi vil nu og da tale fornuftigt om, at det er sent, og at du må hjem, men trods dét vil ingen af os være den første til at rejse sig. Vi trykker os blot tættere ind mod hinanden og ønsker, vi kunne blive sammen til den lyse morgen. Hede af kys, ildnede af kærtegn glemmer vi atter alt, både tid, fornuft og hvad andet det skal være.

Du skal have din lyse kjole på – den, der lader din hals fri, og hvis ærmer let glider op over armen, for jeg vil, du skal gyse sødt under mine kys. Jeg elsker din hals, der dufter af ungdom,

og din runde, hvide arm, hvor mine læber højt oppe ved skulderen skal sætte et lille rødt mærke, der, når du ser det, vil få dig til at genkalde dig mine kærtegn.

Jeg vil knuge dig i mine arme, hårdt, hårdt, indtil du med halvåbne læber byder mig din mund til kys – hede, ildfulde kys, i hvilke man halvt glemmer sig selv, men finder den anden helt – kys, der som en drik af ild øger tørsten i stedet for at slukke den.

Ak, Beatrice, hvor langt er der endnu til foråret?

XXII

Hvis det kun var dig, jeg elskede – ja så var sagen klar. Vi to kunne sætte os ud over alt. Men således er det ikke.

Mon du vil være i stand til at forstå mig? Mit hjerte rummer jer begge. Jeg knyttes til Marie med de tusind bånd, som jeg aldrig ville løse, selv om jeg kunne; hun har den ældste ret, og jeg ville foragte mig selv, om jeg kunne lade hånt derad.

Hun blev min helt og selvforglemmende, og hun elsker mig endnu lige så inderligt som da vi for elleve år siden blev gift. Og jeg hende – ikke mindre, men, kan være, på en lidt anden måde.

Bånd som de, der knytter os sammen, sønderrives ikke – i hvert fald ikke ustraffet. Hvis den dag kom, da jeg måtte vælge mellem hende og dig – hvor højt jeg end elsker dig, ville det ikke ene være af pligt, jeg valgte hende. Er det dig muligt at forstå det?

Måtte den dag aldrig komme! Jeg frygter den mere end verdens undergang. Og dog bliver det måske mig selv, der hidfører den. I længden bliver dette tvedelte liv uudholdeligt. Jeg lægger ikke overfor Marie skjul på, at jeg er forelsket i dig, men hun spøger kun dermed – er så sikker på, at det i det højeste kun er halvt alvor. Hvad ville hun sige, hvis jeg åbenbarede hende sandheden? – ville og kunne hun tro mig, når jeg forsikrede hende, at hun ikke er mig mindre kær end før? Hvad ville jeg selv sige, hvis hun betroede mig, at hun elskede endnu en mand foruden mig?

Jeg frygter den time. Da sandheden må frem, mere end dommedag. For jeg er bange, Beatrice – bange for at miste dig

uden så meget som at turde røre en hånd for at holde dig tilbage.

Og ved du, når den time vil være inde?

Den kommer den dag, da vi, drevet af elskovs almagt, har nydt den højeste lykke i hinandens arme, for da ville det være fejt at tie, pligt at tale. Den kommer på syndefaldets store, uafvendelige dag.

Og så måske lukkes Paradisets porte, og skilsmissens time slår.

XXIII

Hvorledes skal dette ende? spurgte du i går.

Jeg fandt intet svar. Hvad ved jeg? Ét kun: at jeg elsker dig.

Men også jeg tænker stundom med uro på fremtiden, skønt jeg efter bedste evne søger at kyse alle mørke forudanelser bort. Skal den kommende tid bringe os lidelse, vil jeg i det mindste være lykkelig nu. Jeg aner, at ansvarets hånd vil komme til at hvile tungt på mig, og at jeg vil pines af tanken om, at det er mig, der har lagt dit liv øde, men trods dét kan og vil jeg ikke give afkald på nuets lykke.

Tilmed da det allerede er for sent.

Jeg ved det: jeg burde for længst have fjernet mig fra dig, længe før du kom til bevidsthed om, at også du havde mig kær. Men det oversteg mine kræfter; det er så svært at flygte fra lykken. Jeg er vis på, at selv om jeg havde magtet et forsøg, ville min vanvittige kærlighed til dig snart have ført mig tilbage i dine arme.

Thi jeg elsker dig så højt som du aldrig er blevet elsket og som ingen nogensinde vil komme til at elske dig. Vær sikker på det. En lidenskab som min møder en kvinde – hun være så tillokkende, hun vil – sjældent mere end én gang i sit liv. Den må gribe hende, tage hende, fylde hendes ungdom helt med elskovs søde beruselse og hendes senere liv med minder. Den lader kun ringe plads til nogen anden. For den er en moden mands sidste kærlighed; med den ender min ungdom, og derfor holder jeg den fast. Den betyder uendeligt mere end en sværmende ynglings første vage forelskelse; den er som et

mægtigt træ, der har fæstet rod i virkelighedens sikre jordbund, og som ikke den første den bedste storm er i stand til at fælde.

Jeg har ikke pyntet dig op med tænkte fuldkommenheder, ikke udstafferet dig som ideal. Jeg elsker dig med blikket åbent for dine fejl som for dine dyder – netop som den, du er. Jeg vil ikke lave om på dig efter mit æstetiske eller moralske behov, ikke opdrage dig til noget, der er din natur imod – jeg tager dig som du går og står.

Men netop derfor er min kærlighed stærk, derfor fylder den mig helt og udelt.

Jeg elsker dig usigeligt, og jeg lider lige så meget under min elskov som jeg frydes. Jeg martres af længsel, når jeg ikke har dig ved min side, og jeg pines af utålmodighed, når jeg må dele dit selskab med andre. Ene, ene vil jeg være med dig, og det sker kun så sjældent.

Som nu i dag. Jeg har været sammen med dig både i går og i forgårs og én gang til i denne uge og burde være glad over denne uvante lykke. Men er jeg det? Nej; for mit begær efter dig er umætteligt. Mere, mere vil jeg have, meget mere endnu. Jeg forlanger at være dig nær nu og altid, aldrig slippe dig af syne. Når jeg ikke har dig, gråner den klare himmel, og tilværelsen synes mig gråt i gråt; jeg ånder tungt og kan ingensteds finde hvile. Kun hos dig er der ro og lise.

Du er mere end min lykke, du er mit liv, min skæbne. Uden dig vil jeg forsumpe, med dig vil jeg endnu længe kunne være ung. Slip mig ikke, når prøvelsens dag kommer!

Nej, Beatrice, jeg ved ikke, hvordan det skal ende, vil heller ikke vide det. Vil være lykkelig ved din kærlighed og gøre dig lykkelig ved min. Lad så bag efter komme, hvad der ikke kan

være anderledes. Endnu står solen højt, og vor elskovs himmel er blå; det kan vare længe, før de mørke skyer langt ude i synskredsen trækker sammen. Og selv da vil jeg med din hånd i min ikke frygte lynet.

XXIV

Tre lange uger, i hvilke jeg ikke har set dig!

Nu er Maries tante endelig begravet; i morgen vender vi hjem.

Du ved, vi har arvet hendes lille landsted her ovre i Maries fødeby. Det ligger idyllisk ved fjorden og synes, med skoven tæt bag sig og den vide udsigt mod havet, netop bygget dér for to lykkelige. Du ved også, at det var i det hus, jeg første gang traf Marie; hun og jeg har tit talt om, at det ville være dejligt engang at fæste bo dér.

Nu er det vort, og vi kan virkeliggøre tanken hvilket øjeblik, vi vil.

Men ikke desto mindre er det umuligt, for det ville betyde at skilles fra dig. Mon Marie dunkelt aner den sande grund til, at jeg nu ikke mere vil bort fra København? I det mindste lader hun sig ikke mærke med noget. Kun til sommer flytter vi et par måneder her over – og da skal jeg mage det så, at du kommer med. Din moder må og skal undvære dig så længe.

Jeg jubler ved tanken. Forestil dig: to hele måneder sammen, du og jeg! Å, jeg bliver gal, det svimler for mig. Ro ud med dig på fjorden, vandre med dig i skoven, sove under samme tag som du! – det er næsten for meget.

Nu svinder sneen allerede; græsset begynder at pippe frem, og syrenerne knoppes så småt. Den favre tid er nær; om nogle måneder er det skærsommer.

Elskede, elskede! Mit bryst er trangt; det er som skulle jeg kvæles af fryd. Der lever ikke det menneske, hvis lykke er så

stor, at jeg ville bytte med ham.

Om jeg havde dig her, nu med det samme! Jeg ville kvæle dig med kys. Jeg længes, længes, så jeg ikke kan beskrive det!

Du skulle se solen gå ned her ovre. Fra vinduerne aner man langt ude i det fjerne en stribe af havet, hvori den synker, men går man op på Skovbakken, ser man det i sin fulde skønhed. Kun en lille rotur herfra – og man er helt derude, synes det.

Eller du skulle gå med ud i den store, alvorlige skov – mægtige bøge mod syd, kæmpehøj fyr og gran nord på. Man føler sig dér så tæt ind på naturen, at man synes at fornemme dens hemmelige pulsslag.

Eller du skulle blot oppe fra bakken se den lille klat røde tage, som ufortjent hædres med navn af købstad, gemme sig nede i dalen. Det er en by, der ikke er kommet synderlig langt ud over middelalderen – med gamle, pudsige bindingsværkshuse og en brolægning, som man må være opdraget til at bevæge sig på. Ingen jernbane, ingen dampskibsforbindelse; man kommer kun hertil med en gammel, gul postvogn, der, når man kører ind på brostenene, ryster én i den grad, at man efter udstigningen undrer sig over at have sine indvendige dele i samme orden som før.

Dog, hvad snakker jeg! Alt dette vil du jo selv få at se til sommer – håber vi. Jo vist vil du så; der *er* ingen tvivl – vel? Du kommer!

Mine tanker er hos dig. Jeg sender dig hilsener med skyerne, der drager øst på – mine nætter kender ingen drømme, hvori ikke du er med. Jeg savner dig som den fangne friheden, tørster efter dine kys som den ørkenrejsende efter fjerne oasers kilder, længes efter dine omfavnelser som det soltørre græs efter

duggens væde, lider ved skilsmissen som en fra sit rige fordrevet konge.

Mit liv, mit alt! I overmorgen skal jeg se dig igen, vandre de samme veje, din fod træder, indånde den samme luft som du. I overmorgen, min elskede!

XXV

Jeg sidder i kupéen og kradser disse linjer op i min lommebog. Marie har lagt sig tilrette i et hjørne for at blunde lidt; vi har været meget tidligt oppe.

Jeg er glad over atter at vide mig på Sjællands grund; for en halv times tid siden forlod vi Korsør, og jeg fryder mig ved tanken om, at hvert stempelslag fører mig mod dig. Og dog – – det synes mig en evighed siden, jeg har set dig; jeg spørger mig selv – le nu ikke! – om jeg også vil træffe dig som jeg forlod dig, om du ikke i mellemtiden har forandret dig – om du holder lige så meget af mig som før jeg rejste? Jeg ved godt, det er latterligt, men jeg kan ikke gøre for det.

Ikke et brev, ikke en stavelse fra dig i al den lange tid! Ganske vist blev vi enige om, at du ikke skulle skrive – men alligevel. Jeg har uro i blodet.

Kender du det uhyre af en følelse, som man kalder skinsyge? Heller ikke den skal jeg forskånes for. Jeg gør mig al optænkelig umage for at ryste den af mig, men det lykkes mig kun halvt. Du har aldrig manglet tilbedere, allermindst nu; vi har begge lét sammen over deres tåbeligheder. Men nu er det mig, der er en tåbe.

Jeg ved ikke, hvor du er i øjeblikket, aner ikke, i hvis selskab du befinder dig, kan ikke høre, hvad der hviskes til dig, eller se de blikke, med hvilke du betragtes. Det er vanvid – men jeg er skinsyg og ved ikke engang på hvem.

Og så er det tilmed ikke ene tanken om, hvad der kunne hænde nu. Der piner mig. Jeg har aldrig udspurgt dig om din

fortid, vil heller aldrig gøre det, for dertil har jeg ingen ret. Og dog plager jeg mig med de dummeste spørgsmål: Hvis læber har før mine kysset dig? Hvis arme har holdt dig omslynget? Til hvis skulder har du lænet dit hoved, før du lænede det til min? Og er denne "hvem?" en eller flere eller mange? Jeg ved det ikke og vil heller ikke vide det. Vel har du sagt, at du aldrig har kendt det, du kalder den store kærlighed, men ikke desto mindre har jeg en fornemmelse af, at det ikke er mig, der har lært dig, hvad kys er.

Men nok herom; jeg skal i hvert fald ikke plage dig med min dumme skinsyge. Du skal ikke engang komme til at ane, at jeg kender denne følelse. Kan jeg ikke rosenstrø din vej, skal jeg dog heller ikke uden nødvendighed kaste skygger på den.

Hvor er min frydefulde stemning fra i går? Hvorfor ser jeg spøgelser ved højlys dag? Jeg er på én gang lykkelig og angst ved tanken om at skulle mødes med dig igen. Jeg har ingensomhelst ydre grund til at være urolig, men på trods af al fornuft ængstes jeg. En sømand, der efter års fraværelse vender tilbage til den by, hvor han efterlod sin elskede, må kende en lignende følelse.

Beatrice, vær som du var, inden jeg rejste. Mød mig med diet samme smil, det samme strålende blik. Kys mig med samme ømhed, favn mig med samme inderlighed. Ord behøves ikke, alle forsikringer er overflødige; jeg tror dig uden det. Men tryk min hånd fast og varmt i din og lad dette håndtryk sige, at du er min nu og alle dage.

Da vil alle dumme skygger svinde og vejres bort som nattetågerne for den gryende sommersol.

XXVI

Så var mine onde forudanelser dog ikke helt falske.

Beatrice, hvad er der i vejen? Hvad er der sket? Hvorfor er du anderledes imod mig end før? Hvorfor skulle vort første møde løbe således af?

Dine læber, som før var så varme, hvorfor er de med ét blevet kolde? Hvorfor er dine arme, som har favnet mig så stærkt og ømt, blevet slappe? Hvor er dine bliks glød og læbernes smil? Og hvorfor undviger du de kærtegn, til hvilke du tidligere glad gav dig hen?

Du har haft tid til at tænke, sagde du. Men hvad har du da tænkt?

Jeg gik fra dig som en landsforvist forbryder, elendig og ussel. Jeg kom så rig, men listede mig bort som en tigger. Elsker du mig ikke mere, eller har du aldrig elsket mig?

Men hvorfor har du da taget mod mine kys og fundet dig i mine kærtegn? Hvorfor har du ladet mig komme dig så nær? Det burde du aldrig have gjort, end ikke af medlidenhed. Vil du nu pludselig, jeg skal rive dig ud af mit hjerte, glemme dig, lade som om du aldrig havde grebet ind i mit liv? Det kan jeg ikke; nu er det for sent.

Jeg kan ikke mere undvære at se dig, og jeg kan ikke se på dig med ligegyldighed. Flammen er blusset for højt til, at den kan kvæles. Du kan gøre mig ulykkelig, men ikke ligeglad.

Din opførsel er mig en gåde; jeg begriber den ikke, fatter den ikke.

Men det ske som du vil. Jeg skal søge at gemme mit indre for dit blik, ikke minde dig om fortiden med et ord. Du vil blive ved at komme i mit hjem som før; de andre skal ingen forandring mærke – kun vi selv skal vide, at alt er anderledes.

Jeg skal atter følge dig hjem om aftenen som i gamle dage; din arm skal hvile i min, men jeg skal ikke mere trykke den fast som før. Når vi kommer forbi en lygte, skal jeg se lige ud for mig, og smil skal ikke som tidligere møde smil. Og ved din dør skal jeg sige dig et venligt godnat, men kysset har vi glemt.

Det er jo således, du ønsker det?

Men du skal alligevel ikke tro mig over en dørtærskel. Under det stille vand går ofte dybe strømme. Om jeg holdt den hele verden i mine hænder som en glaskugle, kunne jeg knuse den mod stenbroen. Dette har imidlertid ingen nød; den skæbne, der ikke engang tør lægge et kvindehjerte i min hånd, vil formodentlig i endnu langt højere grad betænke sig på at betro mig den ganske tilværelses ve og vel. Du vil derfor i morgen og i overmorgen og hvilkensomhelst anden morgen rimeligvis komme til at se solen stå op som sædvanlig; jeg vil ikke evne at bringe uorden i himlens urværk, hvor lidt end lysten mangler mig.

Bebrejd mig det ikke, hvis jeg fra i dag af har glemt at være glad; den skuffelse, du har beredt mig, føler jeg mere bittert end nogen anden i mit liv.

Jeg ved ikke, om det er mest fortvivlelse eller mest trods, der fylder mig. Jeg bar ikke ret til at beskylde dig for at have leget med mig, men dog føler jeg et nag, der gnaver og piner som den ulidelige smerte i en betændt tand.

Marie spørger deltagende, hvad der er gået mig imod. Jeg kan ikke skjule min misstemning, men hun aner mindst af alt dens virkelige årsag, og hendes medfølelse lader mig kold, thi mit hjerte er dødt. Det er, som jeg aldrig mere skulle kunne elske nogen, hverken hende eller dig eller nogen anden. Og dog ved jeg, at næste gang, jeg ser dig, er jeg atter slave af en lidenskab, som ikke engang din kulde kan dræbe.

Å, hvorfor, hvorfor har du gjort dette, Beatrice? Forstår du ikke, at dette spørgsmål martrer mig, og at jeg ikke formår at besvare det? Giv mig lys, blot en smule lys!

XXVII

Endelig er det forår, men ikke det forår, jeg længselsfuldt har set i møde.

Jeg har set træerne knoppes, og knopperne udfolde sig til blade, men uden glæde. Mit forår, der spirede så ungt, lovede så sødt, har en bitter frostnat lagt øde – hvorledes og hvorfor? ved jeg endnu lige så lidt som før.

For mellem Beatrice og mig er det ikke kommet til forklaring; hun skyr enhver fortroligere udtalelse, og jeg forsmår at tiltigge mig, hvad hun ikke frivillig vil give.

Vi ses som før – i al venskabelighed, om ikke for andet så fordi Marie ville savne vore ugentlige sammenkomster, og over for hende tør vi ikke lade os mærke med noget. Før var det vor kærlighed, vi skjulte – nu er det omvendt.

Beatrice lader sig skuffe af min efterhånden tillærte ro, og jeg mærker, hun er glad i sin tro. Jeg har lært mig at spille den muntre og evig fornøjede, ja jeg kan endog komme med dårlige vittigheder, der får det samtlige selskab til at le.

Hun ved ikke, at jeg lider ved at være sammen med hende.

For det at være den kvinde nær, man elsker grænseløst, og hvis kærlighed man engang har ejet, er kval. At se de læber, man har kysset, den barm, ved hvilken éns hoved har hvilet, de øjne, der har tålt elskovs tavse sprog til én – og så vide, at alt er forbi, skønt man selv føler lige varmt – – det er umenneskeligt, og jeg holder det heller ikke ud i længden.

Hvad ville jeg ikke give for at kunne kaste denne ulykkelige kærlighed fra mig! Men nej, den er hersker og jeg slave. Jeg har

ingen anden lidenskab at sætte op som modvægt, øjner ingen udvej; alle sunde er lukkede. Selv om vi til sommer flytter over til Rønninge og bliver der med det samme – bliver det derfor bedre? Vil ikke min afsindige lidenskab forfølge mig også dér?

Havde jeg blot aldrig set dig, du mit hjertes stolte dronning – havde du blot aldrig krydset min vej! Så havde jeg ikke været fortvivlet nu, men levet en bedsteborgers fredelige, af ingen lidenskab bevægede liv.

Nu er mit liv som ørkenens sand, der piskes af stormen uden nogetsteds at finde hvile.

Nu er min sjæl som prærien, branden har hærget. Meget vand må floden bære til havs, før græsset atter vil spire, og endnu ulmer gløder i asken.

Men du skal ikke høre mig klage, ikke ane, at jeg lider, for ynkes vil jeg ikke.

Jeg er bold for skiftende, modsatte stemninger. Snart tænker jeg ét, snart det modsatte. Det ene øjeblik lover jeg mig selv at fra nu af skal min kærlighed være død, at jeg vil sætte trods og stolthed op imod den – i det næste giver jeg mig viljeløs hen til længsel og sorg. Hvor længe vil jeg endnu være i stand til overfor hende selv at bevare den påtagne maske? Et ord blot, et blik – og hun vil gennemskue mig.

XXVIII

Kloge høns vil vide, at Beatrice står i begreb med at forlove sig med en vis hr. Reimer, en meget velstående manufakturhandler. Jeg kender ham ikke, men er vis på, det er løgn.

En ældre dame, der jævnlig glæder os med sin nærværelse – Marie er godmodig nok til kalde hende "tante" – og som er alle løse rygters nidkære udbreder, fortalte det med ufordulgt skadefryd. Jeg fortrak ikke en mine.

For det er løgn, afskyelig løgn.

XXIX

Ja vist er det løgn, og dog pines jeg af skinsyge.

Jeg har været dum nok til at gøre mig et ærende i butikken hos den herre, der er tale om, og fandt ham modbydelig: en opblæst tudse på hjulede svovlstikkeben. Og han skulle blive Beatrices mand? – aldrig! Selv om hun ville nedværdige sig til at gøre et fornuftparti – og det mangler i så henseende næppe på tilskyndelse fra hendes moders side – måtte hun dog nok kunne træffe et *noget* bedre valg.

Men det harmer mig, at denne diskehelt overhovedet har kunnet finde på at løfte sine øjne til hende – disse dumme, tomme torskeøjne, hvori ingen over selvgladhed og pengestræb hævet tanke nogentid har tændt et glimt. Ham behøver man kun at se én gang for at kunne ham udenad på fingrene.

Og formodentlig anser han det endda for en ære for Beatrice, at han værdiger at kaste sit blik på hende; hun er jo kun en fattig pige. Jeg kunne spytte ham i øjnene. Det dyr!

Men det er latterligt af mig at harmes, naragtigt at være skinsyg. *Ham* kan det dog ikke være, der er trådt os imellem, og jeg skulle kende Beatrice dårligt, om hans penge vejede noget i vægtskålen hos hende.

Det er noget helt andet – noget ufatteligt.

Jeg ved ikke, om jeg tager fejl, men forleden forekom det mig, at hun sendte mig et underlig bedrøvet, afbedende blik, og da vi gik hjem, skælvede hendes arm sagte i min. Men intet forklarende ord kom over hendes læber, og jeg tvang mig til ikke at spørge. Vi pludrede blot i vind og vejr om allehånde

ligegyldige ting, og efterhånden fortabte jeg mig i en sløv, ligeglad stemning, hvori alle følelser afstumpedes. Jeg gad til sidst næppe mere åbne munden og følte det som en lettelse, da vi endelig nåede hendes gadedør.

Hvor forskelligt fra før!

Jeg grubler og grubler, skønt jeg på forhånd ved, at jeg dog ikke vil kunne finde gådens løsning. Hun havde haft tid til at tænke, sagde hun? På hvad? Dog vel ikke på hensynet til udenforstående, ligegyldige mennesker – "folk"? Men på forholdet til Marie – eller til sin moder da? Måske. Men alt det har hun dog vidst før og det skulle vel næppe være i stand til pludselig at vende hendes hjerte fra mig. Eller skulle hun tvivle om mine følelsers ægthed? – Umuligt!

Nej, Beatrice, jeg forstår dig ikke!

Marie taler om at tage til Rønninge allerede i næste måned. De lyse nætter er længst begyndt, og vi har fuld sommervarme. Hvordan vil alting se ud, når vi til efteråret vender tilbage? Å, jeg er rasende på mig selv over, at jeg dog ikke kan få den kræmmersjæl ud af tankerne! Man siger, han er stenrig.

At vi mænd dog aldrig kan lære at forstå en kvinde helt – ikke evner helt at sætte os ind i hendes tankesæt og måde at føle på. Så tit vi bilder os ind at være ganske på det rene med hende, at forstå og kende hende lige til hendes hemmeligste tanke – så tit overraskes vi af noget nyt, uventet, som vi aldrig havde forudset. Og i vor forbløffelse finder vi ikke andre ord end lunefuldhed, troløshed.

Men Beatrice er ikke lunefuld og end mindre troløs. Hvordan skulle jeg kunne fordømme hende, når jeg ikke ved, hvad der

rører sig i hendes sind? Hvad kan jeg selv gøre for, at jeg endnu bestandig må elske hende – elske og lide?

At ville standse skyen på dens flugt eller byde over den skummende havbølge er ikke mere håbløst end at ville herske over sit eget hjerte. Det tier, selv om vi vil, det skal tale, men end oftere taler det, når vi helst ville byde det at tie.

XXX

Jeg er vågnet af en ond drøm. Jeg troede dig tabt for stedse, og så har vi aldrig været hinanden nærmere end nu. Mens jeg begræd min tabte lykke, grønnedes Edens have skønnere end nogensinde, og se, nu da jeg er vågen og undrende stryger mig over panden for at forjage drømmens sidste skygger, er himlen blå og verden fager – lykkens gyldne sommer inde.

Vi gik ud ad den lange allé. Selskabet var brudt sent op; det var blevet over midnat, før vi fik tøjet på og kom afsted. Ingen skulle samme vej som Beatrice, så jeg fik lov til at følge hende alene.

En dejlig, lys sommernat. Ikke en vind rørte sig; lindene duftede, og langs vejkanten musicerede græshopperne. I nord var himlen klar som den gryende dag.

Vi havde ikke vekslet et ord hele vejen, men som efter fælles overenskomst drejede vi pludselig om ad en lille, mennesketom sideallé, der førte ud mod åbne, ubebyggede marker. En sælsom stemning var over mig: urolig, forventningsfuld, ængstelig, håbende; jeg vovede ikke at se på Beatrice og havde dog en fornemmelse af, at vi begge instinktmæssigt følte, hvad den anden tænkte. For hvert skridt, vi gjorde, blev det mig klarere, at det var det forløsende opgør, vi gik i møde – det fik briste eller bære; på samme måde som hidtil kunne det ikke blive ved at gå, ingen af os kunne holde det ud.

Det blev Beatrice, der først brød tavsheden:

"Hvad ville du sige, hvis jeg gik hen og forlovede mig?"

Jeg mærkede, det kostede hende overvindelse at få spørgsmålet frem, og dog – jeg forstår ikke mig selv – følte jeg en ond lyst til at komme med et spottende svar, der måske ville have skilt os for bestandig. Det var som om jeg nu, da jeg i hendes stemme fornam samme kvalfulde angst som den, der så længe havde martret mig, måtte hævne mig for, hvad jeg selv havde lidt. Men lykkeligvis blev der ikke tid til noget svar, for i samme øjeblik slyngede hun armene om min hals og udbrød:

"Vær ikke kold, vær ikke grusom længere. Det er jo dig, jeg elsker – dig alene på hele Jorden. Jeg vidste det ikke selv, før du begyndte at vende dig fra mig. Tag mig; jeg er din!"

Og hun fortsatte:

"Jeg løj ikke, da jeg sagde, at jeg aldrig havde elsket, og mente, jeg aldrig ville komme til at elske. Det, jeg følte for dig, holdt jeg kun for inderligt venskab, for du har været mig kær, lige fra jeg var barn. Jeg har taget mod dine kys i venskabets navn, givet dig lov til at kærtegne mig, uden at jeg selv følte nogen lidenskab derved. Vel vidste jeg, du troede, jeg elskede dig, men jeg nænnede ikke at sige dig, at du tog fejl; du var lykkelig for mig som jeg var, og jeg ville ikke gøre dig sorg. Der var jo heller ingen, jeg holdt mere af end af dig. Men du kom mig nærmere for hver dag, og jeg følte, du trak mig længere med, end jeg ville og turde; din lidenskab voksede, og det bar rask mod al lidenskabs mål. Da blev jeg bange; *dét* ville jeg ikke – ikke uden selv at elske, og jeg bestemte mig til at forandre min opførsel over for dig, når du kom hjem fra din rejse.

– – Men *da* skete det vidunderlige: da du blev kold, blev jeg varm. De kys, jeg havde taget imod uden selv at optændes af

deres glød; de kærtegn, jeg kun havde fundet mig i – dem savnede jeg nu. Når du forsætligt så til den modsatte side og lod som om du slet ikke vidste, jeg var tilstede, søgte mit blik så langelig dit, og jeg kunne næppe holde tårerne tilbage, når du også på anden måde – næsten hånligt – overså mig. Hvor har jeg ikke lidt hver gang, du har fulgt mig hjem og enten ikke værdiget mig et ord eller – hvad der var endnu værre – pint mig med tom selskabstale om alt og ingenting! Vel følte jeg, at alt sligt kun var en maske, men du spillede din rolle så godt, at jeg til sidst næppe vidste, hvad jeg skulle tro. Nu kan jeg ikke mere – nu først forstår jeg, at jeg har elsket dig længe, længe, uden selv at vide det; vær ikke vred, vær ikke kold mere; sig, jeg er dig kær som før – kys mig, favn mig, tag mig!"

Alt dette sagde hun, ikke som jeg her skriver det, men i hyppigt afbrudte, stakåndede sætninger, så sagte hviskende, at det ofte kun var meningen, jeg opfattede, ikke de enkelte ord. Hvad jeg svarede, ved jeg ikke. Jeg husker kun, at det et øjeblik var mig som svandt jorden bort under vore fødder, og vi gled tæt sammenslyngede ud i det endeløse rum.

Stille, dejlige sommernat, som så vor lykke! Din milde blomsterånde blandede sig i vore kys, din lyse skumring dækkede vore omfavnelser med sit slør. Aldrig, aldrig glemmer vi dig!

vi gik ud over markerne, langsomt, skridt for skridt. Ingen hørte os, ingen så os. Vi var ene med hinanden som var der ikke andre mennesker til på Jorden. Og vi havde heller ikke tanke for andet end os selv og vor lykke – alt øvrigt var os ligegyldigt og uvedkommende.

Under en blomstrende hvidtjørn fandt vi hvile. Beatrice satte sig på en stor kampesten, mens jeg bredte min sommeroverfrakke over den dugvåde grønsvær og lagde mig foran hende med hovedet i hendes skød.

O, saligt at føle den elskedes hånd stryge mildt kærtegnende over éns nakke, saligt at mærke hende bøje sig langsomt over én og kysse éns øre og hviske éns navn som kun hun kan hviske det. Og saligt da at slynge sin arm om hendes liv og drage hende til sig, tæt, nær, i et ømt, knugende favntag, mens læber søger læber og éns legeme skælver i begærende fryd og frydefuldt begær.

Min elskede, dine kys var hede; din vilje var som min og min som din. Thi vi var ét, du og jeg. For naturens åsyn, den store, den altbeherskende, der gløder vore sanser og gemmer hengivelsens drift bag kyssets uskyldige sødme, var du min som jeg var din.

Beatrice, du mit hjertes sidste kærlighed, efter hvilken ingen anden skal følge – min sjæl råber til dig i navnløs lykke. Så megen fryd efter så megen sorg er næsten mere, end jeg kan bære.

Hvor var din favn blød, dine arme stærke! Hvor dragende dine kys, hvor altforglemmende din elskov! Varmere har ingen kvinde følt, inderligere er ingen mand blevet elsket. Og fastere end vi i den stund bandtes til hinanden, blev få det på jord. Lad andre kun skille os, om de har hjerte dertil, lad dem gøre os det onde, de kan – aldrig vil du glemme mig, og altid vil jeg være din.

Derpå kender jeg dig, du eneste, sande elskov, at du vågner styrket, forynget efter rusen – at den elskede er os end dyrebarere end før, at vor ømhed for hende stiger som floden, der oversvømmer sine bredder.

Beatrice, mine læber var stumme; de fandt intet ord, for ordet, de søgte, gives ikke. Men jeg knælede for dig og kyssede din fod.

Og du forstod mig, thi den tåre, jeg skimtede i dit øje, fik du ikke grædt.

Aldrig skal du ved min skyld angre, at du gjorde mig så usigelig lykkelig.

Om jeg i det øjeblik havde kunnet tage dig i mine arme for at bære dig bort til et fremmed, ukendt sted, hvor intet menneskes fod havde trådt, og ingen andre end vore nogensinde ville komme til at træde!

Du elskede! Kærere har du aldrig været mig, og ingensinde har jeg følt mig mere som din, end da jeg lempeligt løftede dig fra dit leje og kyssede din pande. Og ingensinde har denne pande syntes mig hvidere og renere. Ingen moder kan føle ømmere for sit barn, end jeg i den stund følte for dig.

Frygt ikke, at min kærlighed ikke skat række ud over min attrå! Det er ikke blot mine sanser, der elsker dig; om jeg ikke havde vidst det før, så ved jeg det nu.

Frygt ikke, jeg skal blive mæt af dig; giv dig kun hen til mig i tusind omfavnelser, og jeg vil dog hungre efter dig.

Thi din hengivelse er for min elskov som det ved, du kaster i ovnen, er for ilden; den flammer kun højere, stråler klarere.

XXXI

Beatrice, min dronning, mit alt, du lykkebringende, du saliggørende – jeg elsker dig!

Den rus, jeg drak af dine læber, er over mig endnu; jeg er forrykt, utilregnelig. Alt, hvad der møder mit blik, ser jeg som gennem farvet glas; timerne, der glider, er som regnbuefarvede sæbebobler, der følger i uafbrudt strålende række den ene efter den anden. For alle rummer de mindet om dig, du herlige, du tilbedte, og de lykkelige timer, du skænkede mig.

Jeg gik hjem fra dig som en drukken; benene ville knapt bære mig, hele mit legeme skælvede. Dine kys var som en fyrig vin, hvis eftersmag endnu glødede mine læber og min tunge, dine omfavnelser som et bad, hvis vellystige varme stadig gennemstrømmede alle mine lemmer. Jeg vidste næppe, om jeg drømte eller var vågen.

Beatrice, din hud var hvid og blød, dit legeme ungt og varmt. For hvert kærtegn trykkede du dig tættere ind til mig, og hver berøring øgede mine sansers glød. Salighedens vanvid var over os.

Mine kinder er feberhede, mine hænder skælver. Der er noget i mig, der råber på luft! Luft! Denne lykke er ved at kvæle mig. Din elskov er på én gang lægedom og gift.

Hvordan er det muligt, hvordan blot tænkeligt, at du, Beatrice, den dejligste af alle, er blevet min? At det er *mine* læber, der har kysset dit hvide bryst, *mine* kærtegn, der har gjort

dit blod hedt? At det er i *min* favn, du med lukkede øjne og smil om mund har givet dig lykken i vold? Jeg fatter det ikke, begriber det ikke.

Vil du, jeg skal knæle for dig og tilbede dig? Det gør jeg allerede i tanken. Forlanger du, jeg skal glemme alt andet for dig? Godt, så har jeg ingen pligter mere. Alt, både ondt og godt, er jeg i stand til for din skyld; jeg er rede til at forskrive dig min sjæl for tid og evighed. Slip mig blot ikke, stød mig aldrig fra dig – thi *uden* dig er alt mørke som det *med* dig er blændende lys og ufattelig lykke.

Hil dig, du sanselighedens stærke Pan, som skrækker de lunkne og feje, men lader skoven lukke sig over dem, der kækt tør give sig hen til dig. Hil dig, du, der holder Paradisets nøgle i din hånd, og som binder og løser efter eget tykke! Vi giver os ind under din beskyttelse – skærm du vor lykke, som kun er brøde for dem, der ikke forstår din almagt! Bind os fast til hinanden med dine stærkeste bånd, dem du først løser, når det ikke *kan* være andet. Lær os at le ad den golde dyd og spotte den lystne misundelse, der iklæder sig forargelsens klædebon. Pust til gløden i vore kys og ilden i vore omfavnelser, at alt i os må fortæres, som ikke er elskov eller elskovs søde foragt for alt, hvad ikke er dens.

Pan, du stærke, sanselige Pan!

XXXII

Beatrice, Madonna, du af elskov benådede! Se, jeg knæler for dig og tæller mine bønner på dine læbers rosenkrans.

Mit hjerte lover og priser dig.

Jeg var syg, og du helbredede mig; jeg var elendig, og du vendte min jammer til fryd. Min sjæl synger lovsange til din ære.

For dig stråler mine øjne som af mange kerters glans, for dig iklæder mine ord sig deres fejreste billedpragt, og mine ømmeste tanker ombølger dig som viet røgelses usynlige duft.

O du min lykkes unge moder, velsignede blandt kvinder! I din favn rummes livets salighed, ved dit hjerte er godt at hvile. Tag mig, gem mig, behold mig hos dig – *in aeternum!* Amen.

Min sjæl bevarer dit billede i sit hemmeligste lønkammer, skjult for alle andre; men foran det brænder længslens hellige lampe dag og nat, den hvis olie ikke kan udtømmes og hvis flamme ikke slukkes.

Beatrice, Madonna, dit blik er mildt og ømt; ingen fred på jord kan lignes ved den, der fylder mit sind, når mit hoved hviler i dit skød, og din bløde hånd langsomt stryger over min pande. Hos dig er hvile, hos dig er lægedom for alt, hvad kan pine og såre.

Ave, ave! Dagen går til hvile, og skyggerne falder. Det ringer til andagt; mine tanker er hos dig, mine læber hvisker dit navn. Som aftenens solguld over himlen lyser din elskov over mit liv; din ømme hengivelse er for min sjæl som nattens fred for den trætte. Men dine krystende favntag og dine ildnende kys er som

den dådfriske morgen, der vækker til nyt liv, kalder ny kræfter frem og spænder viljens stærke buestreng.

Du eneste i verden! Som du er ingen anden, som du vil ingen anden blive. Lad da også mig være for dig som ingen anden: du er min skæbne, lad også mig blive din.

Madonna, dagen går til ro, men min elskov kender kun hvilen i dine arme. Den våger altid, selv i mine drømme; aldrig slukkes lampen foran dit billede, aldrig trættes min tanke af at søge dig, og tilbedelsens lydløse ord over mine læber tier ikke. I dine hænder betror jeg mit liv, til dig sætter jeg tillid og håb, på dig tror jeg –

Madonna, credo in aeternum!

XXXIII

Jeg ved ikke, hvad der har vækket mig, men jeg ligger pludselig lysvågen. Et svagt skær af den gryende dag siver ind gennem persiennerne, og der lyder fuglekvidder uden for.

Marie sover trygt; jeg hører hendes lange, regelmæssige åndedrag og skimter omridset af hendes hoved mod den hvide pude; den ene arm ligger løst henslængt over tæppet, og nede ved sengens benende aner jeg en lille nøgen fod titte frem.

Det bliver lysere, og jeg kan stadig ikke falde i søvn igen.

Jeg hæver mig lidt på den ene albue og betragter hende som hun ligger dér i sengen ved siden af mig. Hvor hun sover sødt og sundt! Intet nag, ingen dulgt mistanke har endnu gjort hendes drømme urolige og berøvet hendes nat dens hvile. Ikke endnu – –

Og pludselig slår det mig med skræk: Timen, den frygtelige time er jo inde, har længst været det! Timen, da sandheden burde frem, alt åbenbares.

Min egen, kære hustru! Vi har levet lykkelige år med hinanden. Sjældent har nogen mislyd forstyrret vort samlivs harmoni, sjældent har vi vekslet bitre ord, og aldrig har nogen af os fortrudt den dag, der bandt os til hinanden for hele livet. Vore sorger har været små, vore glæder store og rige. Vi elsker hinanden endnu i dag som for år tilbage. Derfor piner tanken om, at jeg skal volde dig sorg, mig dobbelt.

Thi vil du være i stand til at forstå mig! Vil du kunne tro mig? Vil du ikke føle min kærlighed også til den anden som den bitreste tilsidesættelse, det skammeligste bedrag?

Om du vidste! Om jeg blot kunne forklare dig det. Men jeg har en trøstesløs forudfølelse af, at her vil alle ord være forgæves. Og hvorledes skulle du vel også kunne begribe, hvad jeg næppe selv fatter? Du har alle fordomme, alle rettænkende menneskers énstemmige dom på din side, alle nedarvede forestillinger om pligt og skyldighed, ja det synes endog som om selve naturen, der kun skabte én kvinde for hver mand, vil give dig ret. Jeg står håbløst ene med mit tvedelte hjerte, min underfulde kærlighed til to.

Hvorledes vil du dømme, når alt er sagt, og hvorledes skal jeg overhovedet evne at få bekendelsen frem? Om jeg vækkede dig nu og tilstod, ville det ikke være tre menneskers liv lagt øde, dit, mit og – hendes?

Jeg tør ikke tale, tør ikke tie, føler mig fej og ussel. Jeg er som en selvmorder, der elsker livet og dog må ville døden. Und mig en ringe frist endnu – nogle dage, én dag blot – en eneste – – jeg *kan* ikke nu, ikke i øjeblikket.

Og dog, jeg ved det, for hver dag, der går, vokser skylden. Straks efter hin nat, da Beatrice blev min, burde jeg have talt, morgensolen lyst over min bekendelse; frit, med åben pande, stolt og sikker burde jeg have jublet *dét* ud, som mange nætter siden har skjult. Da måske ville der have været en gnist af mulighed for forståelse mellem os – – nu er øjeblikket forspildt.

Jeg hader og foragter mig selv for denne frygtagtige vaklen, der berøver mig det sidste skær af ret. Den kærlighed, der burde gøre mig stærk, lammer min vilje og kuer mit mod, for jeg frygter at miste den lykke, hvis friske mund så dårende ømt har kysset min pande.

Min egen, elskede Beatrice, mit lys, mit liv! Hvad skulle der blive af mig, om jeg mistede dig? Hvorledes skulle jeg kunne leve skilt fra dig – aldrig mere sænke mit blik i dit, aldrig mere føle dine læber mod mine? Og hvorledes ville dit liv blive uden mig?

Jeg tør ikke tænke disse tanker til ende, og dog *må* jeg det, thi jeg ser ingen redning. Hvad enten jeg taler eller ikke, vil Marie dog tidligere eller senere få alt at vide, og allerværst om det skal ske gennem andre. Min ulykke er, at ingen af jer kan jeg miste, og hvordan skal jeg kunne beholde jer begge?

Her kan ingen råde, ingen hjælpe.

XXXIV

Alle sunde lukkede, ingen udvej at finde.

Jeg har udforsket Marie, søgt at gætte hendes tanker, og det er desværre lykkedes mig alt for godt. Hun aner intet, absolut intet; tilståelsen ville være et dræbende slag for hende. Hun har i de mange år ejet mig så fuldt, så ene, at tanken om at skulle dele med nogen anden ville være hende fuldkommen ufattelig. Hendes tillid er ubegrænset. Ingen anden mand har nogensinde været i hendes tanker, hvordan skulle så vel en anden kvinde kunne finde plads i mit hjerte? På dette punkt bliver hun stående og lader sig ikke rokke.

Alt, hvad jeg siger derimod, slår hun hen i spøg, men jeg forstår så bittert vel, at hvis hun begreb, det var alvor, ville hun intet øjeblik betænke sig på, hvad hun havde at gøre. Stolt som hun er, ville hun stille mig valget frit: dig, Beatrice, eller hende, og valgte jeg dig, ville hun forsvinde uden klage, men med døden i hjertet. Aldrig vil hun kunne lære, at netop det eneste, jeg ikke kan, er at vælge mellem jer to.

Og selv med dig, Beatrice, var mit liv intet uden hende. Ja selv om jeg end ikke elskede hende mere (det falder mig vanskeligt blot at forestille mig dette), ville da ikke de mange års samliv i og for sig binde? Sæt det umulige: at Marie og jeg blev skilt – ville dette ikke være nok til i hele vort fremtidige liv at kaste en skygge, der måtte formørke vor lykke? Ville ikke tanken om hende stadig træde imellem os og blande angerens kulde i vore kys? Ville du selv kunne have tillid til mig, når jeg havde sveget hende?

Sig ikke, at jeg allerede har gjort det, for jeg føler med mig selv, at det ikke er tilfældet. Lad sofisterne bevise, hvad de vil, – jeg tør frit lægge hånden på hjertet og sværge, at min kærlighed til dig ikke har gjort det ringeste skår i mine følelser overfor Marie. Lad de andre kalde mig utro; min egen bevidsthed frikender mig, – – lad dem snakke, lad dem spille med brodden, lad dem håne, hvad de ikke forstår – lige meget. Er det et mirakel, nu vel – en kendsgerning er det i hvert fald. Så får rakket korse sig så meget, det vil.

Men atter og atter vender denne ulyksalige tanke tilbage: Marie vil heller ikke tro på miraklet. Jo mere jeg har forsket, des mindre tør jeg tale; som det nu er, skydes afgørelsen længere og længere ud i det uvisse. Lad sandheden være så hellig, den vil, det kan dog ikke være meningen, man skal slå folk ihjel med den. Den sunde fornuft byder her at tie – foreløbig.

Trods alt dæmrer der et svagt, et stakkels usandsynligt håb hos mig om, at det, med tiden for mig, skal kunne lykkes mig lidt efter lidt at forberede Marie – nogenlunde da. Hun er jo ung endnu, tænker frit og sundt og er mindre end de fleste hildet i fordomme. Hun holder ikke mindre af dig end du af hende og er glad over, at også du og jeg er venner, som hun kalder det. Kunne det blot lykkes at holde "de andre" uden for! De fleste ulykker i verden forårsages af tjenstvillige medmennesker. Særlig har jeg et godt øje til den gamle heks, Marie kalder "tante".

XXXV

Et helt døgns berusende lykke har vi nydt!

Jeg skulle til Kalundborg for at ordne et forretningsanliggende for en god bekendt, der lå syg, og fik Beatrice overtalt til at følge med. Det var meningen, at vi skulle vende tilbage samme aften.

Marie fulgte mig, som jeg havde forudset, til banegården, hvorfor jeg havde aftalt med Beatrice, at hun først skulle stige ind ved Frederiksberg.

Aldrig har de par minutters jernbanekørsel forekommet mig så lang. Mit hjerte bankede i febertakt, hver nerve var spændt i urolig forventning. Sæt, hun nu ikke var der, sæt, hun ikke havde kunnet finde noget påskud til at slippe hjemme fra, eller noget andet var kommet i vejen! Hvilken bitter skuffelse ville det ikke være!

Men hvor jublede det så ikke til gengæld i mig, da jeg langt om længe opdagede hendes kendte, kære skikkelse på perronen. Jeg måtte gøre vold på mig selv for ikke allerede i afstand at råbe til hende og vifte med mit lommetørklæde. Og hvilken fryd, da hun, forpustet af sindsbevægelse, smuttede ind i kupéen til mig, mens konduktøren, som en drikkeskilling havde gjort tjenstvillig, hurtigt lukkede døren efter hende.

Dejlige dag, som aldrig vil gå os af minde!

Alene to i kupéen den hele vej, alene to hele dagen i den fremmede by, hvor vi ingen kendte og ingen kendte os! Uden frygt for at blive overrasket af et ubehageligt møde eller hemmeligt udspioneret gik vi trygt arm i arm, kiggende på

byens småseværdigheder, men dog langt oftere søgende hinandens blik. Vi var oppe i kirketårnet med den herlige udsigt over land og hav, men end herligere var de kys, vi stjal os til, når klokkeren, der viste os om, vendte ryggen til; vi var ude at ro på fjorden, men i stedet for at tage over til Lerchenborg, som bestemmelsen var, blev vi liggende der ude favn i favn og lod båden drive; vi var oppe på bakkerne bag byen for at se solen gå ned i havet, men skønnere end aftenrødens pragt var kærlighedens rødme på Beatrices kinder og strålende glans i hendes øjne.

Vidunderlige nat, som fulgte!

Var det ifølge fælles list, vi kom for sent til toget? Havde lykken gjort os begge overmodige og forvovne? *Måtte* vi på trods af al fornuft tømme salighedens bæger til bunden, gribe den lejlighed, der måske aldrig oftere ville tilbyde sig?

Lykkeligere par har det lille, tarvelige hotelværelse aldrig rummet, sødere elskov ikke drevet søvnen på flugt. Den lyse nat, hvis dæmring gjorde det klart i vort sovekammer, var ikke skønnere, ikke renere end vor lykke.

Beatrice, din elskov var som et slebent krystalbæger, fyldt til randen med sølvklart vand fra en underjordisk kilde, rent, friskt, nys fremvældet af naturens skød. Herligere drik har ikke kvæget tørstige læber.

Din ømt hviskende stemme var som skovens brus over mit hoved; under det tætte, solspillende løvtag lagde jeg mig til hvile, gæstet af livets saligste drøm.

Dine favntag var som havet, i hvis dybder man synker, men som dog bærer svømmeren oppe – din barm som den vuggende

bølge. Du elskede, havet lukkede sig over mig, bølgen vuggede mig.

Din hengivelse var som sommerhimlens dybe, skyfri blå, i hvis uendelighed blikket ingen bund finder. Beatrice, jeg stirrede ind i Himlen, men dens grænser fandt jeg ikke.

Dit unge legemes varme fyldte mine sanser med solfryd og sommerjubel! Dets duft var som syren og jasmin; dets fine omrids henrykte mit blik som svulmende bakkedrags blødt svungne bølgelinjer; dets hvidhed var som kirsebærtræets blomstersne. Men dit blik, Beatrice, var som lynets blændende rift i skyen, gennem hvilken man ser lige ind i Guds Himmel.

Aldrig vil mindet om den nat dø i min sjæl; det vil leve, selv om alt andet dør. Og blev jeg end en olding med rystende lemmer og mimrende læber: tanken om hine timers lykke ville end rødne mine furede kinder og flammeskinne mit udslukte blik.

Beatrice, du min dronning af elskovs nåde – jeg elsker dig!

XXXVI

Det hvisker i krogene, det summer, det snogehvisler; slangebrodden spiller. Træder jeg pludselig ind i en stue, hvor flere mennesker er sammen, forekommer det mig, samtalen standser, og man ser på mig med betydningsfulde blikke. Sporhundene vejrer skandalen.

Kun Marie er utvungen og uberørt som før. Enten har man endnu ikke forsøgt at gøre hende mistænksom, eller også har hun mødt sladderen med den foragt, den efter hendes mening fortjener. Og dette piner mig mest af alt. De andres vellystige skadefryd og sædelige afsky kan jeg bære; den er mig for mit eget vedkommende endog temmelig ligegyldig, men hendes klippefaste tro skærer mig i hjertet.

Var det mon kun et tilfælde, at Beatrice ikke som sædvanlig var indbudt til professor Petersens i mandags? Det ligner allenfals en tanke. Og de mennesker kalder sig dog særlig liberale.

Hun fortalte i går, at den unge Benzen havde hilst så underlig skødesløst på hende. Næste gang hilser han formodentlig slet ikke. Og det skønt hans virkelige fader efter sigende aldeles ikke hed Benzen. Hykleri! Den laban misunder mig i sit stille sind.

I øvrigt omtales Beatrice slet ikke mere i min nærværelse; selv Maries "tante" har tilsyneladende glemt hendes tilværelse. Men jeg skal love for, kværnen går desto lystigere, når jeg ikke er tilstede. Heldigvis står jeg ikke i afhængighedsforhold til et

eneste af disse i min sædelighed så interesserede mennesker. Ellers skulle der nok vanke!

Var det ikke for Beatrices skyld, gav jeg dem samt og alle døden og Djævelen. Men nu skal de naturligvis til at tude ørene fulde på hendes moder, dette vripne gnav, der dårligt kan tåle, datteren kommer uden for en dør, bare fordi sygelighed fængsler hende selv til stuen. Sandelig, Beatrice har ikke haft for blide dage med hende, og bedre bliver det næppe herefter.

I øvrigt må Herren vide, hvordan rygtet får fat i det lille bitte sandheds-sandskorn, der i reglen ligger til grund for dets vidtdrevne overdrivelser. Jeg siger med velberåd hu overdrivelser, thi Beatrice og jeg havde endnu ikke givet hinanden det første kys, da sladderen allerede havde stemplet hende som min elskerinde. Og jeg tvivler ikke om, at det vindskibelige rygte på sagens nuværende standpunkt allerede er langt forud for sin tid: at f. eks. Beatrice er svanger, at hun og jeg allerede har truffet aftale om at "stikke af" sammen, ja at vi måske endogså allerede er rejst, at Marie og jeg har gjort de indledende skridt til skilsmisse osv. osv. Jeg er mig bevidst, allerede af hensyn til Beatrice, at have handlet så forsigtigt og hensyntagende som muligt; man har set os spadsere sammen, men ingen har endnu set os kysse hinanden; man ved, jeg altid følger hende hjem, når hun har været på besøg hos os om aftenen, men ingen kan vide, om jeg har fulgt hende længere end til hendes gadedør. At jeg åbenlyst har spøget med min forelskelse, kan kun have vildledet sporhundene, omend kun for en stund. Og dog! Nu er sædelighedskomitéen der med sin knaldepisk – tantepjank, venindefritten, dydig krænkelse, foregiven ømhed i følehornene og hvad ellers hører til. Den

skumle forfører burde stenes – – skønt nej, med ham kan det egentlig være det samme; han er jo, når alt kommer til alt, kun et mandfolk, – men hans ulykkelige offer burde mildest talt kagstryges og så bagefter gelinde steges i påsyn af en rørt, tåreblændet, medynksom skare af byens bedste familier.

Hellige moral! Lykkelige samfund, som ejer en sådan moral!

Og hvilket skrål vil der ikke hæve sig, når Beatrice om kort tid tager med Marie og mig til Rønninge! For hun skal med, om hendes moder end stritter nok så meget imod. Skandalen vil være så fuldkommen, at man hverken ved ud eller ind, og man vil spørge, om Marie da er fuldkommen blind eller skrupgal. Jeg behøver ikke at gå længere end til forleden hos professor Petersens, da hun af sig selv nævnede Beatrice og spøgende sagde:

"Min mand er forelsket i hende, men lad ham kun være det!"

Der blev så forlegent stille som om hun havde sagt "Fanden raspe mig", og man lånte hinanden betydningsfulde øjekast.

Marie har altid elsket at udfordre rakket på den måde – skal hun nogensinde nå at gøre det med andet end med ord? Ville hendes frisind sejre, når hun vidste, det var alvor – liv eller død? Å, om blot hun forstod os, hvad brød vi os så om alle de andre! Men den dag oprinder næppe. Vi mennesker er jo kun frisindede, så længe der ikke er tale om os selv. Al ære den undtagelse, der bekræfter reglen.

Trods alt mægter ikke det sværd, der hænger over vort hoved, at dæmpe den jubel, der fylder os. Jeg er for lykkelig til at skimte faren større end en lille skyplet i synskredsen! Alt i mig er sang og sejr. For hun er min så fuldt og fast som nogen mand nogentid har ejet en kvinde. Der er ikke mere skygge af tvivl hos

mig, ikke anelse om forsagthed. Om jeg havde fået brev med Vorherres eget segl under, kunne jeg ikke være mere sikker. Og lykken gør mig stolt, kæk – til tider næsten overmodig. For hvem kan jeg møde på min vej, som er rigere end jeg? – Fattige, fattige stakler de fleste, i hvis turban livets guldfrugt sagtens aldrig faldt, men som måske, højt regnet, forvekslede en kartoffel med en orange.

Leve Aladdin og hans lykke! End knejser hans slot højt over alle tage, end skotter misundelige skumlere til dets pragt. Lad kun Nureddin til sidst komme, når det ikke kan være anderledes – og vi vil endda først tage et tag sammen. Endnu har jeg ikke givet fortabt!

XXXVII

Kun et par dage siden vi sidst var sammen, og dog forgår jeg af længsel! Spejder hvert øjeblik ned ad gaden, om du dog ikke skulle komme; lytter efter hvert fodtrin ude på trappegangen. Men det er stadig ikke dig. Hvorfor kommer du ikke? Burde du ikke have en følelse af, at jeg i dag savner dig, så jeg næppe kan udholde det.

Du taler om det ufornuftige i at ses så ofte, mener, det *må* vække opmærksomhed. Ja, jeg indrømmer det. Men når jeg nu ikke kan undvære dig – når hver dag, jeg ikke ser dig, forekommer mig trøstesløs øde, og timerne ikke synes at ville få ende? Marie finder intetsomhelst påfaldende i, at du kommer så ofte; hun så dig gerne hver dag, om det skulle være, og tager ikke i betænkning at lade os være ene sammen. Har vi ikke bragt fornuften offer nok ved omtrent helt at ophøre med vore stævnemøder ude omkring?

Jeg spørger mig selv med gysen, hvordan det skulle gå mig, hvis vi overhovedet ikke kunne ses mere? Det ville ikke være til at udholde; jeg tror, jeg blev afsindig af sorg.

Beatrice, elsker du mig lige så højt som jeg dig? Længes du som jeg, lider du som jeg, føler du dig ufattelig lykkelig som jeg? Jeg har aldrig fundet ord til at udtrykke for dig, hvor grænseløs min kærlighed til dig er, – har mine kys, mine kærtegn sagt dig det? Og hvis de har, hvor kunne du så nænne ikke at komme i dag?

Alt i mig er uro og længsel. Jeg kan ikke finde ro til nogetsomhelst arbejde, ikke tage mig sammen til en eneste

fornuftig tanke. Hvorhen jeg end vender mig, overalt er det kun dig og atter dig, jeg tænker på.

Min kærlighed er grådig, umættelig; aldrig får den nok. Den hvisker til mine arme om at knuge dig fast i min favn og ikke slippe dig mere, og til mine læber om at kysse dig fra vid og sans. Hver nerve i mig får den til at dirre ved tanken om dig, min vilje til kun at ville dig alene. Jeg er modstandsløst givet i dens vold.

Elskede, elskede, kom! Min favn er åben, vort leje venter. Jeg er syg af længsel, ved intet råd. Kom! Lad os glemme alt og alle for vor kærlighed, beruse os i hede kys og give os hen i knugende omfavnelser, så vi intet mere husker uden dét, at vi ejer hinanden!

Kom! Mine læber tørster efter at sætte deres mærke på dine hvide skuldre, mine arme efter at omslynge dit liv, mine sanser efter at føle dit legemes varme, mit hele væsen efter at blande sig med dit i hengivelsens søde øjeblik.

Kom, du elskede, kom!

XXXVIII

Du har grædt, Beatrice; nægt det ikke! Jeg aner, hvad der har kostet dig tårer, og det harmer mig, at jeg, der burde være din beskytter, står magtesløs over for de krænkelser, man tilføjer dig, skønt jeg ved, at det, hvorfor man håner dig, er det skønneste og reneste, noget hjerte har rummet. Jeg kan kun kysse dine tårer bort og for en stund bringe dig til i mine arme at glemme, at der er noget i verden, der hedder ondskab.

Man har altså ganske rigtigt varskoet din moder, og hun har villet forbyde dig at komme mere hos os! Jeg forstår, at du har haft en kamp at bestå med hende. Du har tit nok givet efter for hendes luner; det er godt, du endelig engang har vist, at også du har en vilje. Går alt vel, rejser vi altså til Rønninge i slutningen af måneden. Så længe vi er dér, skal vi have fred.

Jeg kunne slå disse mennesker i ansigtet, som vover at vise sig uhøflige imod dig. Vidunderligt, at manden, der for sit eget vedkommende ikke tager det så strengt, straks skal føle sig opfordret til at vise en kvinde sin moralske indignation, så snart der går rygter om hende. Men mest oprørende er dog denne forargelse, når den antager form af åbenlys tilnærmelse, fordi han mener, at den pågældende kvinde da også må være til fals for ham.

Hvordan i alverden har man fået at vide, at vi har været i Kalundborg sammen? Jeg synes dog, vi var så forsigtige som vel muligt både ved afrejsen og hjemkomsten, og jeg tror ikke, vi på selve rejsen er blevet set af nogen, der kendte os. Men ikke desto mindre ved man ganske god besked. Kandidat Bang – du

husker nok den affekterte pomadekrukke, der altid fortæller om sin rejse i Syrien? – blinkede forleden betydningsfuldt til mig og ytrede, at det havde vist været en *meget* behagelig udflugt! Og ved først han det, kan man være overbevist om, at historien snart er over hele byen. Hvad vil følgen blive, hvis Marie får det at vide? Selv om hun ikke tror det, kunne det dog falde hende ind at spørge mig, og hvad skulle jeg så svare? Det er galt nok, at jeg tier for hende; skal jeg nu også lyve?

Jeg føler noget af et ansvars tyngde overfor dig, Beatrice, for jeg er jo årsag til alle de ydmygelser, der møder dig. Og hvorledes skal fremtiden blive? Hvortil skal vor af samfundet fordømte kærlighed føre? Vel ved jeg, ingen af os vil fortryde, at vi har vovet at være lykkelige med hinanden, men jeg ængstes ved tanken om, hvorledes de kommende år vil skikke sig for os. Vi måtte begge være blinde, hvis vi troede i længden at kunne skjule vort forhold for Marie, og hvad skal der blive af os, når skilsmissens time slår? Rimeligvis kommer vi til at betale vor lykke med lange, glædeløse års fortærende savn og håbløse længsel, for hvorledes skulle vi to kunne glemme hinanden?

Onde forudanelser piner mig. Min vanlige frejdighed er afløst af forsagthed. Jeg føler hvile på mig det stikkende, skadefro blik af en skæbne, der ikke vil mig godt. Beatrice, Beatrice, hvordan skal det gå os?

XXXIX

Var det mon med forsæt, Marie åbnede døren så lydløst, at vi ikke mærkede hende komme? Så hun, at vi kyssede hinanden?? Heldigvis havde vi åndsnærværelse nok til ikke at fare fra hinanden som to overraskede syndere, og jeg tror ikke, der i øvrigt var noget at se på os.

Men det forekom mig, at Marie var meget bleg.

XL

Beatrice, ved du, at du i det sidste halve år er blevet en anden? Aner du, i hvilken grad du er modnet under elskovs varme sol?

Jeg forelskede mig i en ung pige, halvt barn endnu; hendes hjerte var en skjult, hemmelig guldmine, hvis skatte hidtil ikke havde åbenbaret sig for noget menneskeligt blik. Nu favner jeg en varm, lidenskabeligt elskende kvinde; guldlejets glans blænder mine øjne.

Din gang er blevet fastere, din holdning stolt. Dit blik er klart, skarpt iagttagende og behersket, og bag smilets ynde skimtes en selvsikker viljes træk om dine læber. Der er kommet noget kækt, uforfærdet over dig; din stemme har fået mere klang og styrke, og du finder let de ord, du søger. Dit ansigtsudtryk er blevet dig lydigt; din mine forråder kun, hvad du selv vil. Din hånd tager fast og beslutsomt om det, den griber.

Og når vi er ene, Beatrice! Hvilken glans af sol og sommer står ikke om dig, når du lykkeligt smilende kommer mig i møde med armene løftede for at lægge dem om min hals! Hvor knugende ildfuldt er ikke dit favntag, hvor varme dine læber, som for kort siden næppe forstod at kysse!

For hver gang, jeg ser dig, er du mig ny, og jeg attrår dig så hedt som nogensinde. Jeg beruses ved at føle lidenskaben vokse i dig, rives med af dig som du af mig; mit sind er idel begær efter dig, skønt dit legeme for længst ikke mere har nogen hemmelighed for mig.

Som en stolt plante, der skyder knopper og sætter blomst, badet af solens driftvækkende ild, har jeg set dig udvikles fra dag til dag, følt dig vokse i mine arme. Min er du, mig tilhører du som planten tilhører Solen, dens ophav. Dine dejlige arme, der synes mig end rundere og fyldigere end før; din barm, der hæver sig højere, siden lykke og længsel fyldte dit hjerte, dine læber, som elskovs ild har givet stærkere rødme, dine øjne, som stråler i fryd, dit hele legeme, din hele sjæl – alt er mit og ene mit!

Under over alle undere! Svimlende lykke, som jeg føler, men ikke formår at fatte!

Alt giver du mig, hvad en kvinde kan give den mand, hun elsker, og i fuldeste mål. Og din given har gjort dig rig. For elskov skænker tifold igen. Skat på skat har vi dynget sammen, rigdomme, som vi vil leve af i kommende dage.

Intet har du lagt skjul på overfor mig, ingen tanke dulgt; du lod mig læse i din sjæl, hvad jeg ville og kunne, lod mig kende dig helt og holdent – ikke blot det gode i dig, men også det vrange og slette, hvoraf hvert menneske huser noget. Derfor tror jeg på dig.

Min søde elskede, min kostelige ejendom! Altid vil du være min, selv om alt i verden stræber at skille os. Skal end mørke dage komme og en sorgtung vinter øde vor lykkes sommer – som spiren under sne hemmeligt gemmer på sit solfødte liv, vil du bevare mig i dit hjerte, lige ømt, lige trofast som i vor lykkes bedste stund.

Barn af mit hjerte, kvinde skabt af min elskov! Mit blik hviler på dig med usigelig fryd; alt, hvad jeg føler lyst og fagert i mig, bøjer sig til dig. Alt andet synes mig fattigt og uvæsentligt mod

tanken om, at jeg ejer dig, du min rigdom, min stolthed! Og må jeg end skjule min skat for verdens øjne – min lykke over at besidde den er sig selv nok.

XLI

"Hvorfor har du ikke fortalt mig, at Beatrice var med dig i Kalundborg?"

Spørgsmålet kom så hovedkulds, at det ikke ville have været mig muligt at finde på nogen udflugt, selv om jeg havde været fej nok til at forsøge det. Jeg vovede ikke at løfte blikket fra den bog, jeg lige havde læst i, og fik kun fremstammet et par intetsigende ord.

"Det *er* altså virkelig sandt?"

Tonen, hvori disse ord blev sagt, lød så forunderlig fremmed, at jeg *måtte* se op.

Aldrig glemmer jeg Maries ansigt i det øjeblik. I et nu forstod jeg alt. Stakkel, hvad må hun ikke have lidt! Al hendes tilkæmpede ro var borte, al hendes forstilte umistænksomhed, som jeg dåre hidtil havde taget for gode varer.

Hendes ansigt var kridhvidt. Læberne sammenknebne og sitrende, blikket uhyggeligt stirrende. Den hånd, hvormed hun holdt fast om stoleryggen, skælvede – et jammerfuldt billede af en fortærende skinsyges kvaler. Og hvor længe havde hun mon båret på alt dette, uden at jeg havde haft nogen anelse derom!

"Det *er* altså sandt?" gentog hun; hendes stemme lød som en druknendes halvkvalte råb om hjælp, "I elsker hinanden?"

"Ja!"

Ethvert forsøg på blot at besmykke sandheden ville have været vanvid.

Frygteligere time end den, der fulgte, har jeg ikke levet. Det var ingen besvimelse, – kvinder som Marie kender ikke denne

kunst; – det var selve døden – et lig, jeg holdt i mine arme. Hendes øjne var vidt opspilede, uden spor af tårer; ansigtet blåligt, fortrukket i smerte; åndedrættet kort og pibende. Først da jeg fik bragt hende til hvile, faldt hendes øjne til, og hun sank hen i en døs, nu og da gennemrystet af en ufrivillig, krampagtig gysen.

Intet ord kom over mine læber; jeg var ikke i stand til at tænke klart. Det var som skulle jeg drukne i en syndflod af selvbebrejdelse, anger og rædsel.

Et virvar af usammenhængende forestillinger surrede rundt i min hjerne.

Nu var altså det hele forbi!

Ville Marie nogensinde lære at forstå og tilgive?

Kunne jeg gå ind på aldrig at se Beatrice mere?

Hvorfor havde vi dog ikke været mere forsigtige! Så var dette ikke kommet allerede nu.

Hvor længe havde Marie mon anet vort forhold? Og hvilken beundringsværdig selvbeherskelse havde hun ikke i lange tider vist!

Hvis hun nu fordrede skilsmisse? – Skulle jeg miste dem begge?

Alle de gode år, vi havde levet sammen! – Skulle mindet om dem rives i sønder, spredes for alle vinde?

Marie, jeg elsker dig jo endnu, selv om du ikke tror det! Hvorfor kan du ikke fatte det?

Hun blev atter nogenlunde herre over sig selv. Jeg tog hendes iskolde hånd, og hun lod mig beholde den, uden modstand og uden given. Nu og da gøs hun som af kulde. Og da jeg til sidst

begyndte at tale, havde jeg en fornemmelse af, at hun kun hørte halvt efter og næppe forstod, hvad jeg sagde. Midt i en sætning afbrød hun mig og bad mig lade hende gå til sengs.

XLII

En skrækkelig nat!

Dér lå vi ved hinandens side, begge søvnløse, begge kæmpende mod de samme fortvivlende tanker og dog milevidt fra hinanden. Intet ord, ingen tilnærmelse af nogen art. Det var som den ene ikke vidste, den anden var nærværende. Først hen imod morgenstunden få timers urolige blund og så den pinefulde opvågnen til bevidsthed om det skete.

Jeg troede at mærke, at Marie følte sig ubehagelig berørt ved at skulle klæde sig på i min nærværelse og skyndte mig derfor ind i mit værelse.

Først op ad dagen gik jeg ind i dagligstuen til hende. Hun lå på sofaen, og jeg kunne se, hun havde grædt. Atter vovede jeg mig frem med min forklaring, dog uden at besmykke noget – det tør jeg i hvert fald sige. Åbent og ærligt skriftede jeg alt.

Det kom ikke til nogensomhelst "scene" mellem os, således som det ville være at vente hos de fleste ægtefolk. Ingen larmenteren, ingen skrigen op. En anden kvinde ville have overøst sin mand med bebrejdelser, og kun få ville i Maries sted have nægtet sig at lade ham høre, at de havde bragt ham en formue. Hos Marie intet af dette. Kun tavshed og – fortvivlelse.

Kan og tør jeg undres over, at hun kun halvt tror på mine forsikringer?' Ingen kvinde har kunnet vise en mand mere tillid end Marie mig! Og dog har jeg skuffet hende. Hvad under da, om hendes tro, ikke blot til mig, men til mennesker overhovedet, har fået et knæk? En skuffelse som den, hun her har lidt, lader én ane løgn og forstillelse bag de ærligste ord.

Å, Marie, hvad har jeg gjort! Om jeg blot straks havde sagt dig alt – så ville du i det mindste have troet mig nu.

Min elskede hustru – om jeg kunne lægge mit hjerte åbent for dig – om du kunne gennemskue mine tankers skjulteste kroge – du ville se, at jeg taler sandt, og måske vinde lidt af den gamle tillid tilbage. Men det er umuligt nu. Skal det nogentid blive genoprettet, hvad jeg har ødelagt?

Kun et eneste lysglimt i mørket sporede jeg. Det var, da jeg havde talt færdig, og Marie med en selvfornægtelse, så rørende, så oprivende, at det var mig som måtte jeg kaste mig i støvet for hende, spurgte, om jeg helst ønskede skilsmisse? Ikke tale om, hvad hun, den krænkede, ville – ikke som nogen hævn, straf eller gengældelse fra hendes side – – kun et selvopgivende spørgsmål om min vilje! Da kunne jeg ikke længere holde tårerne tilbage, og idet jeg hulkende sank ned for hende med hovedet i hendes skød, udbrød jeg:

"Hvorfor vil du dog ikke tro mig!"

Men i samme øjeblik følte jeg hendes hånd stryge let over mit hoved – et stille, forskræmt kærtegn, et hemmeligt bud fra hjerte til hjerte.

XLIII

Jeg føler mig forpligtet til at gå ind på ethvert forlangende fra Maries side, og kunne jeg vel vente andet, end at hun ville stille det som en uafviselig betingelse for at fortsætte vort samliv, at Beatrice og jeg herefter må være døde for hinanden – aldrig ses, aldrig mødes mere, aldrig give hinanden det ringeste livstegn? Bitrest er det mig, at jeg end ikke tør sende Beatrice et afskedsord eller blot en forklaring. Det er mig som om jeg, idet jeg opfylder én pligt, tilsidesætter en anden.

Beatrice, fordøm mig ikke, miskend mig ikke for den beslutning, jeg har taget! Vid, det er mit eget hjertes dødsdom, jeg underskriver. Og dog kan jeg ikke andet. Ingen lykke ville kunne spire for os, om jeg handlede anderledes. Mindet om hinanden har vi dog; det kan end ikke vi selv berøve os.

Du vil naturligvis forstå alt, når du hører, at Marie og jeg uden at tage afsked er rejst til Rønninge for ikke mere at vende tilbage, og jeg håber, du – i det mindste delvis – vil kunne billige, hvad jeg gør. Om jeg blot kunne ønske, at din sorg måtte blive mindre end min! – men det kan jeg ikke. Bebrejd mig det ikke, at jeg føler en grusom trøst ved tanken om, at også du lider – jeg kan ikke gøre for det, selv om jeg nok så meget håner mig selv for min egenkærlighed. Og frem for alt: kald mig ikke troløs, for det fortjener jeg mindst af alt.

Elskede, elskede! Tør jeg i tanken sende dig mit farvel? Tør jeg, uden at bryde mit løfte til Marie, bede sommerskyerne være mine budbringere til dig, sende dig et sidste kys med den lette vestenvind?

Trods alle selvbebrejdelser har jeg intet øjeblik været i stand til at ønske, at vi aldrig havde lært at elske hinanden. Jeg kan sørge, men ikke fortryde. Om jeg kunne leve det sidste år om igen, ville hin sommernat dog atter finde os i hinandens arme.

Glem mig aldrig. Den dag vil ikke oprinde, da jeg har glemt dig. Lad vor kærlighed leve med os vort liv til ende, altid frisk, altid ung som i vor lykkes herligste stund.

Hver tåre, du græder for mig, vil lønne dig med erindringens fryd; i drømme vil vi være hinanden nær. Og når du en nat ser Sirius stråle på himlen – den stjerne, vi så ofte på vore sene vandringer kaldte vor – tænk da, at også jeg, fjernt fra dig, stirrer mod himlen, og at vore tanker i det øjeblik mødes.

Ja tænk kun på mig, når og hvor du vil, og vær sikker på, at også jeg tænker på dig, for mindet om dig vil aldrig helt være ude af mit sind. Det, som skulle skille os, vil kun føje os sammen og vore hjerter søge hinanden i en vemodig længsel, hvis fattige trøst bliver vor elskovs løn og – straf.

Lev vel!

XLIV

Det er sent på høsten. Bønderne kører det sidste korn i hus. Over gule, stubbede agre søger mit blik den fjerne synskreds.

Jeg går lange ture, så lange, at jeg om aftenen vender dødtræt hjem, og legemet kræver søvnen som sin uafviselige ret, for ellers må jeg frygte natten.

Vi omgås ingen herovre, – gjorde vel et par forsøg, men blev hurtigt afskrækkede.

Min stakkels Marie, vi er begge ulykkelige, og det står ikke i min magt at ændre det. Sorg og nag lurer på os i alle kroge. Vi forsøger at nærme os hinanden, men det lykkes os kun halvt. Hver samtale, vi prøver at indlede, dør atter hen; vore ord falder blytunge til jorden. Og vil vi kyse alle skygger bort og leve som ægtefolk, føler vi os til mode, som om vi begik en synd.

Og dog elsker jeg dig, hører du, jeg elsker dig, min egen hustru, hvis sjæl er ren som den krystalklare kilde. Ingen kvinde på Jorden er bedre end du, ingen fortjente mere end du at være lykkelig. Men mit hjerte er såret til døden. Det er dit og dog ikke dit alene; jeg elsker dig, og dog er den anden ikke ude af mine tanker et øjeblik. Sælsomt forener dit og hendes billede sig for min sjæls øje, ligelig hersker I over mit sind.

Det smerter mig mere, end ord kan sige, når jeg træder ind i stuen til dig, og du hæver blikket, blidt og sørgmodigt, fra den bog, med hvilken du forsøger at dulme de kvalfulde tanker. Men hvad hjælper det, jeg sætter mig på skamlen ved dine fødder og

lægger mit hoved i dit skød, mens din hånd kærtegner min nakke? Du ved dog, hvorpå jeg tænker, og jeg ved, du lider derved, og begge ved vi, det bliver ikke anderledes. Hvad skal enden blive på al denne elendighed?

Vi har talt om at rejse til udlandet, men atter opgivet tanken. Hvortil skulle det vel føre? Fra sit eget jeg kan man dog ikke flygte. Vi har prøvet at udøse vore hjerter for hinanden, men vi kender i forvejen hinandens tanker.

Som efter fælles aftale bliver Beatrice aldrig nævnet mellem os, og dog har vi begge, det mærker jeg, en følelse af, at hun er tilstede, selv når vi er mest ene, og lytter til hvert ord, vi siger. Det er som om vi havde nedbrudt den eneste bro, ad hvilken vi på ny kunne finde vej til hinandens hjerter. Jeg tror, Marie føler dette ligeså klart som jeg.

Forgæves søger jeg som før at fordybe mig i mine kulturhistoriske studier; det værk, hvorpå jeg i åringer har arbejdet med lyst og iver, vil ikke mere fremmes. Jeg læser og gør mine uddrag, men blot mekanisk. Jeg selv er langt borte. Ene og alene for Maries skyld lukker jeg mig endnu daglig nogle timer inde med mine bøger for ikke yderligere at bedrøve hende med forestillingen om, at jeg ikke mere dur til mit arbejde.

Nå, hvem ved – måske kan dette forandre sig med tiden. Mit hjertesår er endnu så friskt: ej under, sårfeberen ikke har forladt mig. Der siges jo, at der er intet ondt, der varer hundrede år. Engang bliver man gammel, engang slår hjertet svagere. Og dog oprøres jeg ved denne tanke; dog er der noget i mig, der væmmes ved denne flade trøst; hjertet gør oprør mod forstandens kolde forsøg på at agere læge. Det råber højt dit

navn, Beatrice, klamrer sig fast til mindet om dig og skriger det ud: aldrig, aldrig kan jeg glemme dig!

XLV

Marie har fundet en sysselsættelse; hun holder en art skole for nogle fattige børn nede fra byen. I gamle dage gjorde jeg løjer med hendes filantropiske tilbøjeligheder; nu er jeg glad over, at hun har fundet noget, der i det mindste delvis optager hende.

Jeg har drømt om Beatrice i nat. Vi gik arm i arm ud over grønne marker; det var forår, lærkerne sang. Til sidst satte vi os i græsset, og hun lænede hovedet mod min skulder. Jeg følte mig gennembævet af usigelig fryd – alt det onde havde kun været en drøm, og vi havde aldrig været skilt.

Da jeg vågnede, var det endnu mørk nat. Men jeg kunne ikke falde i søvn mere. Marie derimod sov sødelig til den lyse morgen; jeg måtte ligge og høre, hvorledes hun drog ånde, dybt og regelmæssigt, og – det ærgrede mig, skønt jeg godt ved, jeg burde skamme mig.

XLVI

Det lader til, Marie kommer lettere over det, end jeg tænkte; der er tider, hvor hun ikke er langt fra at være munter, og i hendes blik læser jeg håbet om, at alt endnu skal blive godt mellem os.

Gid det var såvel! Men jeg frygter, hun vil blive skuffet.

Hun gør alt muligt for at glæde og opmuntre mig: leder samtalen hen på ting, som hun ved, jeg interesserer mig for (eller rettere: som tidligere interesserede mig), spiller den musik, jeg holder mest af, foreslår, vi skal spadsere sammen, giver mig mine livretter til middag osv. Hun er så øm og deltagende overfor mig, at hun tit er ved at bringe mig tårer i øjnene.

Jeg har en mistanke om, at hun en dag under min fraværelse har været inde i mit værelse og gennemlæst det hæfte, i hvilket jeg skriver disse spredte dagbogsblade; da jeg kom hjem, lå det ikke ganske som det plejer. Jeg har intet imod, at hun har gjort det, men jeg forstår ikke, hvorledes hun af det, hun har læst, har kunnet øse noget håb om, at jeg med tiden skulle glemme Beatrice. Tværtimod! Og dog synes mig forandringen i hendes væsen netop at skrive sig fra den dag.

Bedst som jeg går op og ned ad gulvet, kommer hun hen til mig, stikker sin arm ind under min og trækker mig hen til det store vindue, vor yndlingsplads, med den vide udsigt over marker og skove. Dér nøder hun mig så til at tage plads i lænestolen, sætter sig over for mig, og idet hun lægger sin hånd på min, ser hun på mig med et blik, som om hun ville sige: Vent kun, og du skal se, alt bliver godt!

Eller jeg vågner om morgenen ved, at hun ligger i sin seng og kigger over på mig, skælmsk som i de første år, vi var gift. Og når hun ser, jeg er vågen, kommer hun trippende over gulvet på små nøgne fødder, hopper op til mig og gemmer ansigtet i mit skæg – ganske som i gamle dage. Jeg på min side gør mig også umage for at vise mig god og kærlig imod hende – – men ak, Marie, du ville hvile blødere i min arm, hvis Beatrice lå i den anden!

XLVII

Jeg blev besynderlig til mode, da jeg i formiddags åbnede posttasken – noget Marie ellers altid plejer at gøre – og fandt et brev til hende med en udskrift, der påfaldende lignede Beatrices hånd. Mit hjerte kom voldsomt til at banke, skønt jeg måtte kunne sige mig selv, at ligheden kun var tilfældig. Jeg kunne ikke få noget spørgsmål over mine læber om, hvem brevet var fra, men Marie syntes at gætte mine tanker og fortalte mig af egen tilskyndelse, at det var fra en skolekammerat – navnet har jeg atter glemt – som hun ikke havde set i mange år.

Den ringe hændelse har imidlertid været nok til at bringe mig ud af min møjsommeligt tilkæmpede ligevægt. Nu tager jeg min hat og går en lang, lang tur – jeg holder ikke ud at være hjemme.

XLVIII

I dag er mismodet over mig; jeg ledes ved alt og alle. Det er gråvejr ude, et er gråvejr i mit sind.

Nej, Marie, du handlede ikke klogt, da du skilte os.

Kan være, du var i din ret – i hvert fald formelt set – men hvad du tilsigtede, vil du ikke opnå.

Alt, hvad jeg formår, er at beklage dig, men forlang ikke, jeg skal angre. Du kunne ligeså gerne fordre, at en indespærret fugl skulle angre, at den engang jublende havde ladet sine vinger bære sig mod sky, eller at en plante, du anbringer i en mørk kælder, skulle fortryde, at den nogensinde havde tilladt solen at skinne på sig.

Jeg mærker ingen selvbebrejdelser mere, har ingen følelse af at have begået noget værre end fuglen og planten – ved kun, at du har berøvet mig dét, der for mig var solen og lyset.

Jeg har elsket dig og elsker dig endnu – tror du måske, jeg ellers havde fundet mig i at indespærres? Men netop derfor har du båret dig uklogt ad; det, du engang har ejet helt, står du i fare for at tabe helt.

Vogt dig for nagets bitre urt! Det er en giftig ukrudtsplante, der let breder sig i det hjerte, hvor den engang har fæstet rod. Den kan spire af et lille, ubetydeligt frø, som du ikke agter, men før du ved af det, har den vokset sig stor, så din kraft ikke forslår til at rykke den op.

Om du havde vidst, hvad der tjente os begge bedst! Min kærlighed havde du ikke behøvet frygte at tabe, selv om du skulle have delt den med en anden; mit hjerte ville have rummet jer begge. Men jeg forstår, at dette for dig lyder som gal mands tale.

Der er noget i mig, der råber imod dig: giv mig igen, hvad du har taget fra mig, giv mig lyset og solen tilbage, som du berøvede mig! Men du hører det ikke, eller vil ikke høre det; du er jo i din ret, når du lukker ørerne.

Og dog vil du intet opnå. Jeg elsker hende endnu; jeg vånder mig i længsel efter hende som fuglen efter friheden, som planten efter solen. Lad mig råbe det ud for alle vinde, lad mig skrige det i smerte, juble det i fryd:

Jeg elsker hende, elsker hende!

XLIX

Opium, du sorgens formilder, som sløver de tunge tanker og bringer den søvnløst grublende hvile! Jeg ved, du er en farlig ven – men du er den eneste, jeg har at søge tilflugt hos.

Jeg har hidtil skjult for Marie, at jeg hver aften tager laudanum, men i går kom hun bag på mig, da jeg stod og talte dråberne i en ske. Hun sagde intet straks, men i morges bad hun mig så mindeligt tage vare på mig selv.

Naturligvis har hun ret; jeg er ikke blind for faren – kun ligegyldig.

Og disse dråber er mig en lise. Jeg kan da ligge rolig i min seng i en behagelig døs. Milde tanker fødes i mig; det nære bliver fjernt og det fjerne nær, og jeg bliver i stand til at mindes den svundne lykke uden nag. Kan jeg købe slige øjeblikke for dyrt?

Thi jeg holder det snart ikke ud mere. Mit mismod tiltager i samme grad som Marie synes at vinde sit gode humør tilbage, og jeg kan ikke helt undgå at lade hende føle det. Mine tanker er onde og bitre, og når hun taler til mig, bider jeg hende ofte kort af, skønt jeg regelmæssigt bag efter angrer det. Imidlertid lader hun som om hun intet mærker, og deri gør hun vel.

I den sidste tid har hun tålt om at få en eller anden yngre dame i huset; – nå; for mig gerne! Kunne hun træffe et heldigt talg, skulle det glæde mig. Nu da de lange vinteraftener stunder til, kan hun nok trænge til en smule oplivende selskab.

Det triste efterårsvejr skal ikke bidrage til at hæve stemningen. Uden for er det koldt og gråt. Himlen er mørk og

tung; det stormer, og solen ses næsten ikke. I skoven har stormen fejet rent bord, og alle marker er øde.

Men netop dette passer mig bedst; jeg er ikke stemt til at glæde mig over sol og sommer. Hellere den bidende blæst, hellere de triste, grå skyer, der piskes af stormen over himlen i ilende hast. De bare marker, den tomme skov huer mit blik: mit øre holder af at høre vissent løv knitre og knase under fødderne og vinden pibe gennem bladløse grene.

"Bliv ikke forkølet!" siger Marie, når jeg går ud i min tynde sommeroverfrakke og lader mig gennemisne af blæsten. Å, jeg skulle så sandt ikke have noget mod at få en eller anden sygdom på halsen, der kunne fængsle mig nogen tid til sengen, gøre mig mat og svag, røve mig mine kræfter og sløve min tænkeevne. Jeg er alt for rask og stærk, føler et alt for stort misforhold mellem min åndelige og legemlige sundhedstilstand. En alvorlig sygdom, en lang rekonvalescens synes mig i øjeblikket noget af det mest tillokkende, jeg kan tænke mig.

L

Da jeg i formiddags uventet kom ind i dagligstuen, skjulte Marie synligt forlegen en bog, hvori hun læste. Jeg lod som om jeg intet mærkede, men kunne dog senere ikke dy mig for at se efter i hendes sykurv, da hun var gået ud af stuen. Det var Goethes "*Stella, ein Schauspiel für Liebende*", dette oprørske ungdomsarbejde, som ender med, at to elskende kvinder til sidst enes om den samme mand.

Hvorfor ville hun ikke, jeg skulle vide, hvad hun læste? Det er dog ret forklarligt, at netop dette stykke kan interessere hende, hvad hun så end mener om dets moral.

LI

Jeg er dybt rystet.

Da jeg i dag ved frokosten som sædvanlig læste bladene, så jeg pludselig navnet på Beatrices moder i dødslisten. Jeg havde al min selvbeherskelse nødig, for at Marie ikke skulle mærke min bevægelse.

Stakkels, stakkels Beatrice, hvordan skal det nu gå dig?

Den pension, hvoraf moder og datter levede, er altså faldet bort, og formue er der ikke spor af, heller ingen nær familie, der kunne tage sig af Beatrice. Hun må altså til at tjene for sit brød. Hvorledes? som lærerinde, selskabsdame eller hvad ved jeg? Eller tage til takke med den første den bedste mand, der vil giftes? Kræmmeren f. eks.? Jeg bliver hed i hovedet blot ved tanken derom, og mine hænder knytter sig.

Og ikke det ringeste tegn på deltagelse, ikke et eneste venligt ord tør jeg sende hende. Det er til at fortvivle over.

Min dejlige, stolte Beatrice! – Jeg ser dig kastet ud blandt fremmede på lykke og fromme; du bliver overset, behandlet som et tyende, må tåle, hvad det betalende herskab finder for godt at byde dig. Å, jeg ved ikke, hvad jeg kunne gøre; mit inderste oprøres. I min favn er din eneste rette plads, og jeg skal lade som om jeg har glemt, du er til? Aldrig i livet!

Marie har også set dødsfaldet, thi da hun havde læst avisen, kom hun hen til mig, kyssede mig på panden og klappede min nakke. Jeg havde ikke ventet så megen deltagelse fra hendes side.

Beatrice! Jeg er hos dig med hele min sjæl; min arm omslynger dig, min mund kysser tårerne af dine øjne. Kunne jeg blot være for dig, hvad jeg skulle og burde!

Jeg ved næppe af mig selv. Hvad skal jeg? Hvad kan jeg gøre uden at bryde mit ord til Marie? Nej, jeg holder det ikke ud i de lumre stuer – jeg må ud, ud i fri!

LII

Jeg har talt med Marie. Det var min hensigt at skrive til Beatrice, men først ville jeg meddele hende min beslutning. Jeg var opsat på at trodse alt, og så faldt det ganske anderledes ud, end jeg havde ventet.

"Du behøver ikke skrive," svarede Marie; "det har jeg allerede gjort. Og bryd dig om intet; jeg skal ordne alt!"

Så forbavset er jeg ikke længe blevet – jeg, som troede, hun hadede Beatrice!

Min egen Marie, tilgiv mig; jeg har gjort dig uret!

LIII

Så fik jeg da endelig mit ønske opfyldt: jeg har været syg!

Jeg har ligget flere uger til sengs – af en let pneumonia, siger lægen – og i dag er jeg først oppe for tredje gang.

Nu sidder jeg ved mit skrivebord, vel anbragt i en magelig stol, og sysler af gammel vane med mine dagbogsoptegnelser.

Marie har været en mageløs sygeplejerske; så øm, så omsorgsfuld kan kun en elskende kvinde være. Jeg ved kun én, der kunne have plejet mig som hun.

Sneen falder tæt uden for; året iler rask sin ende i møde – det er lille juleaftens dag. Marie er gået ned til byen for at tage mod den unge pige, vi skal have i huset; hun kommer med diligencen kl. 2. Jeg husker ikke mere hendes navn, ved ikke engang, om Marie har sagt mig det – er i øvrigt lige glad. Men det er rart, Marie får lidt selskab nu; så bliver julen dog ikke alt for trist for hende. Jeg har ikke engang en julegave til hende, falder det mig først nu ind.

Jeg er blidt vemodig stemt som det bør sig en rekonvalescent. Mine tanker er hos dig, min elskede Beatrice; hvor er du nu, og hvilken jul har du i vente? Mindes du din ven, som måske synes dig troløs uden dog at være det? Længes du som han, husker du som han?

Ak Marie, forstår du, at jeg har betalt al den ømhed, du viser mig, med mit hjerteblod? Og så er jeg ikke engang helt sikker på, at jeg har handlet ret. Vel havde du det første krav, men var Beatrices derfor i og for sig mindre? Dette spørgsmål vil pine mig til min sidste time!

LIV

Vidunderlige dag! Under, som er sket! Nu ser jeg alle himle åbne. Hvorledes skal jeg beskrive det med ord?

Gennem vinduet så jeg Marie komme med den unge pige; en smule nærsynet som jeg er, kunne jeg ikke tydeligt skelne deres skikkelser, og dog kom mit hjerte til at banke, skønt jeg næppe vidste hvorfor. Lignede hun virkelig Beatrice, eller bedrog mine øjne mig, fordi jeg havde tænkt på hende?

Jeg hørte deres skridt i korridoren, min uro tiltog. Følte mit hjerte, måske ifølge ukendte psykiske love, den elskedes nærhed? Kun så meget ved jeg, at før døren endnu var halvt åbnet, anede jeg med sikkerhed, hvem der ville træde ind.

Den. Der ikke har oplevet sligt, ved ikke, hvad et gensyn vil sige – et møde i smil og gråd.

Og hvor rørende, da Beatrice rådvild så til Marie uden ret at vide, hvad hun turde, og denne så lagde vore hænder i hinanden! Marie, Marie, stærke, stolte kvinde!

Mine er I – begge, begge to! Vi skal leve sammen uden mere at skilles – et langt, lykkeligt liv. Og jeg vil ikke vide, hvem af jer, jeg skal elske højest.

Nu først forstår jeg dig helt, Marie – din kamp, din sejr. Det var ikke nok, jeg elskede dig – du ville, jeg også skulle beundre dig, for at du helt kunne vinde tilbage, hvad du dog kun halvt havde tabt

Ikke forgæves har vi lidt, I og jeg. Af vor smerte har skæbnen tvundet bånd om os så stærke, at de aldrig vil kunne briste. Lad komme hvad vil: vi tre er ét.

Kirkeklokken nede i byen ringer julen ind. Marie er i dagligstuen, ivrigt beskæftiget med at pynte træet; Beatrice har travlt i køkkenet. Jeg er barnet, der venter sin juleglæde.

I to, som dog kun er én i mit hjerte – med jer vil jeg se årene komme og svinde, med jer love elskovs hellige navn!

Om "Af elskovs nåde"

Forfatter: Otto M. Møller (1860-1898).
Org.udgave: Otto M. Møller: *Af Elskovs Naade*. Jens Møllers Forlag, Helsingør 1896. Denne udgave er baseret på førsteudgaven.
Redigeret af: Kim N. Jenser.
Forside: Efter et foto skuespillerinden og modellen Evelyn Nesbit, optaget i 1901 af Rudolf Eickemeyer (1862-1932).

ISBN 978-87-7628-178-6
2. ebogsudgave, tidligere udgave ISBN 978-87-7979-404-7 (Ølstykke 2015).

www.ebib1800.dk